¶ Verborū præterita & supina.

¶ GRAMMATICAE PRIMA PARS

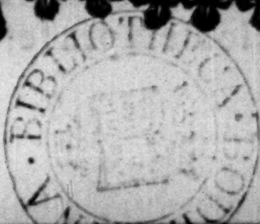
Roberti VVhitintoni L. L. nuperrime recensita. Liber quintus. De verborū præteritis & supinis cū commento necnon interliniari eictionum interprętatiōe.

¶ Eiusdem Roberti VVhitintoni Tetrastichon.

Auctiꝰ exit opꝰ, facit hoc mihi zoilꝰ acer
Arbiter, is credit nil sine teste mihi.
Imprudēs peragit qđ nolit, nāq; nocēdo
Prosit, quod cupio conciliatq; mihi.

HVMILIABIT CALVMNIATORē.

Ioānes Bellomayus Valesius Lectori. S.
Quid me secꝰ amor vatū? qd carmia trēt?
Sanare hęc potui metrica dāna manu.
In te palladios adduximꝰ æthere vates.
Munera sint rebus lector amicę tuis.

¶ Robertus VVhitintonus L. L. Candidis Lectoribus Sal.

GRammaticę ęditiões certatim (tanq̃ in olympiaco puluere) ostẽtare cõtẽdũt huiꝰ ęui cõplures, alius tamẽ alio more / suo quisq; initens iudicio: aliũ cõtẽpsisse videt. Hic autẽ breuitati anxie nimiũ astrictus (vt videat contractior) fatidicæ. Themis oraculo non minꝰ abstrusa / excudere certat. Ille vero obsoletorꝫ affectator iuistatã supellectilẽ (vt locupletatior cẽseat) ferrugineo (velut matris Euandri) apparatu: obfusciora elicere nititur. Itaq; dum populari aurę captandæ vela plus iusto turgida protendũt / fit vt vel nimię augustię vadis: vel vastæ profusitatis abysso / illidãtur importuni. Vnde nos mediocritatẽ cõplectẽtes, vt quem cautiorem aliena efficiũt pericula, prurientibus auribus neoterica, & exotica relinquẽtes oblectamẽta: istiusmodi. Circes cãtilenis, vt nõ, incautus Vlysses, aures obturantes: mediũ iter tutius tenere potius eligimus. Neq; si penes alios / ampullata emunctæ naris effulgeat gloria / pensi quicq̃ habemus: dũmodo studiosæ pubis vtilitati / a nobis, vtcunq;, consulatur. Quare post varios hybernarum procellarũ turbines, quædam lacera & detrita, typographorum incuria facta, resarsimus / quædã etiã noua, ex cõsulto, addẽda curauimus. Quod si solito auctior paulo videar cupiã. In causa fuit quorundã Criticorum momorum latratus: qui sine autorum testimonio / nihil, licet Apollinis oraculo non minus vernm, nobis credere in animum inducant. Neq; me p̃terire possit: q̃ lyncei nostris carpendis esse solẽt. At discant velim prius vel sua, cultius, ędere: q̃ aliena male taxent, ne male audiant. Autorum, & probatorum quidẽ, inseruimus non modo testimonia vbi enucliatione opus est: sed etiam annotatiunculas de ijs quæ rara / & minus vsitata iudicãtur. Postremo ne te fugiat velim candide lector / quoties hæc & similia verba intulero. Legit / lectum est: repertum est / raro. & cæ. Parce & nisi in magno opere vix imitanda censeo. Vale ex VVinandi officina, ix. calendas Ianuarias, Anno nostrę redemptionis supra sesquichiliadem, xx.

❡LIBER QVINTVS PRIMAE PARTIS grammaticæ VVhitintonianæ, de verborum præteritis.

❡Prima coniugatio.

.i.coniugationis.

Ræteritum primæ formando
vt amo/amas/amaui.
ex as facit aui.

❡Exceptio.

to forbed/ or let. vt metui. — to cracke/ or barste. crepui.

Sed dat ui vetat / & crepat/

to rubbe. fricui. — to shyne. micui.

atq; fricare mico q;.

to thondre. tonui. — to tame. domui. — to lye in bed. cubui. — to cut. secui. — to sownde. sonui. — to bynde. nexui.

Atq; tonare domo cubat & seco/sic sono nexo.

to foolde. plicui. — to kyll/or sleye. necui. — verbis predictis. .i.sunt.

Explicat atq; neco. tamen ex ijs lecta per a ui.

Quædam apud autores poteris reperire probatos.

❡Annotatio.

❡ Quedã ex ijs apud autores legũtur etiam in aui/licet rarius. Persi⁹. Excepto quid mãsuri rubrica vetauit. Cicero de Oratore. Nihil sane ad rem petinet si qua in re discrepauit ab Anthonij diuisiõe. Catulus in Egnatiũ. Et deus hubera defricatus vrina tanq̃ fricaui ductu. Horatius in odis. Intonata fluctibus. a tonaui. Forus per regulã dixit. Copias eius domauerunt. Apuleus. vj. meta. Europã tauro supercubasse dixit.. Hiero. in Ezechiele ca. xviij. Quare mater tua leena iter leones cubauit. Apuleus. j. meta. Presecata gula: a p̃secaui. Manili⁹ li. v. Aura per extremas resonauit flebile ripas. Horatius. Magna sonaturum des nominis huius honorem. a sonaui. Seneca de cõsolatione ad Albinã. Ad summum emicaturus ab emicaui. Suetonius in cesare. Ne ancipiti quidem vnq̃ fortuna preteribis dimicauit. Plinius. Aegyptij naues plicatiles humeris transierunt. a plicaui plicatum ductum. Priscianus cum Diomede dicit necatus ferro. Nectus alia vi peremptus. Sz differentia sepe confunditur. Suetonius in Syberio. Hostes fame necaui. Cicero apud Mocrobium saturnalium libro quarto/capite tertio. flammam ex lignis viridibus factam/atq; ibi inclusum fumo necatuz. Ualerius maximus li. vj. viros suos veneno necauerat. Quintilianus. fame necatus dixit. Cicero. Enectus siti Tantalus. Horatius. Bos est enectus arando.

etauit.
Discrepauit.
Defricatus.
Intonatus.
Domauit.
Cubauit.
Secauit.
Sonauit.
Micauit.
Dimicauit.
Plicauit.
Necatus.
Necauit.
Nectus.

to make thre foolde
to multyplye. to duple. as moche.
vt multiplico/aui duplico/aui triplico/aui. .i.compositum.

Aui præterito plico dat cum nomine iunctum.

to reply/or re-
to come to lāde. to folde. pete.recito. to folde.
vt applico/cui. iplico cui. replico/cui cōplico cui. .i.etiam.

Sed cum præposito dat ui. dant hæc vel in aui.

to set out/ to lappe to repete. to folde to praye vpon knyes/
or shewe. adiunxi/ in. recitare. to gyder. and handes.
explicaui. applicaui. iplicaui. replicaui. cōplicaui. rogo, ūiliter man⁹ plicās

Ex, ad, in, atq; re, con solum dat supplicat aui.

Applicaui. Cicero in Rhetoricis. Quod in itinere tam familiariter se applicauerat. Pacuuius
Explicaui. Que te explicauit tantis erumnis obruta. Cice. in Pisonem. Criminibus infinitis i-
Implicaui. plicata. Virg. Implicuitq; comam. Cicero in Pisonem. Familiaritate implicat⁹. In
Replicaui. Victurnio semper explicaui. in Cicerone sepissime inuenitur. Plynius. Quam sepi⁹ ille replicasset/tandem persuasit. Pacuuius in.iiij.syl. Non ellythinia sicca/non re-plicte bulborum tunice/nec oue tantum: replicte pro replicite per syncopam. Sene-ca in epistolis. Recitator ingentē historiam attendit minutissime scriptam/arctissi-me plictam.pro plicitam.

Lectum est iuuaui apud Manilium li.iij. et apud Salustium in Jugur.

to helpe. to delyte.
adiuuo/siue delecto. to wasshe. to gyue.

Iuui datq; iuuo, laui lauo, doq; dedi dat.

to appete/or
to stande by. to coste. remayne.
to stande. eius cōposita dāt iti. vt asto/astiti. cōsto/titi. exto/extiti.

Sto q; steti format/sed iti dant compositiua.

Annotatio.

Ouidius licēter p syncopam dixit.x.Meta. halcyone lachrimas: et q̄ par admonet abstit.pro abstitit. Propertius etiam licenter restauit dixit li.ij. Nec si post stygias aliquid restauerit vndas. Lauo etiam olim fuit tertie cōiugationis. Horatius. Ora manusq; tua lauimus Feronia lympha.

to adde/or
.i.cōiugationis. cōposita a do. to encrease.

Terni sunt flexus quæ do componit/vt addo.

to be suer- to compas/or
ty for. to sell. to distroye. to be set.
.i.flexus. do. do. do. do.

Sunt primi satis/& venun/pessun/quoq; circun:

¶ Addo significat adiungo. Venundo/a venum supino a veneo/ et do das: significat res permutare in contractu/et conuentione. Satisdo/fide iubeo/promitto per vadē: siue fidem meam pignori do: et re ipsa certifico. Pessundo/conculco/reprimo/et pessum do: hoc est cedo vel retrocedo. Circundo/circumsto/vel circumfundo/vel circum sepio.

¶ De ijs quæ tam actiue q̄ passiue prætereunt.

to stakker/
to soupe. or stuble. to swere. vt cenaui/vel cenatus sum.

Cœno cum titubo/iuro dant atus & aui.

to drynke/or properly
to boll/or quaffe.

Præterito, poto potaui & potus habebit.

¶Ceno/as/cenaui. hoc est vespertinam refectiunculam facio. Titubo est pedibus/vel lingua insistere non valeo: sed hinc inde vacillo/vt ebrij aut infirmi. Iuro/as/a iure fit. Nam iurare proprie est promittere quippiam: adhibitis etiam testibus/ ita seruaturum/ac si ius esset. Poto/as. est idez quod bibo: sed bibere est necessitatis potare autem luxurie causa/confunduntur tamen.

¶De formatione compositorum.

to teche contrary/
loue agayne. an the truthe. to redde agayne.
redamo/aui. dedoceo/dedocui. relego/relegi.

Simplicium norma formabis compositiua.

.i. audio. vt manco/mansi. venit immineo/es imminui.
exaudio/is/exaudiui. contra naturam primitiui: de quo inferius.

Omnibus in verbis: ni regula certa negarit.

¶Secunda coniugatio.

to be styll/or
to peace. to teche. to be hote.
.s. syllaba. vt sileo/silui. doceo/docui. caleo/calui. .s. coniugationis.

Es in ui versa formabunt verba secundæ.

Lucanus. li. iij. Absorpsit penitus rubes et tecta ferarũ. Aug. li. ij. confe. Surges absorbuerat eum insania Circensium. Cicero. li. ij. Philippicorũ. In sanguinẽ ciuilem exhausit: vel potius exsorbuit.

to commaunde. sorpsi/to suppe/sorbui.

Præteritum. iubeo iussi, psi sorbet uiq;. Beo. Dicitur etiam sorbo/is. tertie coniugationis.

to call. cio/cis/ciui. idem. to spyne.

Et cieo ciui (vt cio quartæ) dat neo neui. Cieo.

to grate as a
tothe/to crake
as a carte/to
crasshe as a tree
vt stridi. vidi. sedi. fallynge. to see. to syt.

In di des mutant stridet video sedeoq;. Deo.

Strideo est sonum violentum facio/vt currus non linitus facit. Calepinus dicit strideo/stridui: quo (nescio) autore: dicitur etiam per tertiam strido/stridis/stridi.

vt arsi. suasi risi. to brenne. to conseull. to laughe.

Si faciunt ex des ardet/suadet quoq; ridet.

to shyne. to wype/or make clene.
vt fulgeo/fulsi. dr et fulgo tertie. tergo/tersi. dr et tergo, tergis.

In si verte geo quoties l/preuenit aut r. Geo.

to increase. to be acolde to mourne.
auxi. frixi. vel et frigo/gis. luxi. to shyne.

Geo. Augeo / frigeo / lugeo xi ex geo, luceo luxi.

oliui. to smell.
to put out. deleui. diuisas syllabas. olim oleui.

Leo. Deleo dat leui, sed ui dat olet, dedit eui.

to growe/or wexe.
to sacryfyce. to go out of vse. to growe in vse.
vt adoleo/adoleui. obsoleo/obsoleui. inoleo/inoleui. apud antiquos.

Dant eui sua nata, dabant per ui tamen olim.

Oliui. Oleui. Oletum. Olo/lis. Exoleuit. Adoleuit. Inoleo.

¶ Horati. in epl'is. Uina fere dulces oluerunt mane camene. Martialis. Atq; oluere lares commessatores lyeo. Olim oleo fecit oleui. vnde oletū stercus humanū: q2 valde male olet. Persius. Ueto quisq; faxit oletum. Ueteres dicebant olo/olis. pro oleo. Plautus. Olunt edes Arabicas. Composita ab oleo vsitatius pretereunt in eui/q; in ui. Plinius. Hoc in totum exoleuit. Tullius. Exoleuit iam ista oratio. Uirgili. Tu cum mox adoleuerit etas. Augustinus. Miror apud quosdam infideles vsq; tam perniciosus error inoleuerit: vt super tumulos defunctorum cibos et vina conferant. Reperiuntur in ui diuisas syllabas: sed apud antiquos. Plautus. Dij deeq; te perdāt aboluisti allium.

to dwell with/or to gyder. to remayne. to perseuere/or tynue.
vt cōmaneo/cōmansi. remaneo/remāsi permaneo/permansi.

Neo. Dat maneo mansi cum cunctis compositiuis.

to stande out/or to
to contynue longe. to appere/or shewe. to hāge ouer shewe fer of.
obmaneo/obmansi. vt emineo/eminui. immineo/ui. pmineo/nui.

A quotquot retinent. per ui sed cætera formant.

to wrythe/to wraste/
to mytygate/or to call/to turne/ to cleue/or strykke/to doubte.
to swage. to torment. to remayne/or abyde.

Ceo. queo Mulceo mulci, torqueo torsi, hæret dabit hæsi.

Reo.
to be ware/or to moue/or
to cerysshe. to auoyde. angre. to wynke vpon.
vt foueo/foui. caueo/caui. moueo/ui. vel et cōniueo/uis/tertie.

Veo. Ex ueo ui formes. ui dat conniueo vel xi.

¶ De ijs quæ duplex habent præteritum.

to pleace.
Præteritum ijs duplex, placeo placui placitusq;.
to dyne. lakke/or mysse.
Prandeo dat prandi vel pransus, dat careoq;.
to be open.
Cassus vel carui, pateo patui quoq; passus.
to deserue/to do for/
to get.
Dant ambo mereor/mereo/merui/meritusq;.

¶ De neutris quæ more passiui pretereunt.

to maurne/or to be heuy/or sadde. to be wount/or acustomed.
Mœreo pro luget mœstus. soleo solitus sum.
to be gladde./or ioyfull. to darre/or to be boolde.
Gaudeo gauisus format, sic audet & ausus.

¶ De impersonalibus duplex præteritum habentibus.

to be wery/or yrke. to be sory/to haue pyte.
Tædet pertesum donat miseretq; misertum.
to be abashed/ or ashamed. pudet in est ijs que turpiter fiunt. piget in ijs que cum damno/aut malo fiunt.
Atq; pudet puduit, piget emittit piguitq;.
a tedet. a pudet. a piget. quamuis rarius.
Tæduit est puditum/pigitum quandoq; reperta.

¶ Tedet impersonale facit pertesum. Uirgi. iiij. Enei. Si nõ ptesum thalami: tedeq fuissent. Reperitur etiam teduit. Hieronymus in Ecclesiastico. Idcirco teduit me vite mee. Miseret etiam misertum est. Terent. in Heauton. Sic medij amabunt/vt tuarum misertum est fortunarũ. Aliqui dicunt etiaz a miseret miseruit/sed vix aut sine autore. Pudet facit puduit et puditũ est fm Priscia. Sil. x. Mens abijt puduit qz fuge. Recte dicimus pudituram. Plinius li. xxxvj. cap. xv. Quũ puderet viuos/puditurũ esset extinctos. Plautus semel tantũ cũ abltõ pudet coniunxit in Bacchidibus. Neqz me/neqz te/tuus intus puditum est factis que facis. Piget facit piguit et pigitum est. Statius li. vij. Nec pigitum paruosqz lares humilesqz subire. Pudendũ et pigendũ gerundia sunt. vnde nomina pigendus et pudendus. Gellius. Neqz pudenda dico/aut penitenda. Cice. de ora. Non enim pudẽdo/sed faciẽdo. &c. Ouidius Adde fidem nulla parte pigendus erit. Hec verba impersonalia aliqñ psonalia leguntur/sed in tertia persona tantũ. Teren. in Adel. Hei mihi nõ te hec pudẽt. Lucanus li. viij. Semper metuit quem seua pudebũt. Teren. in Phor. Quare obsecro ne plus minusve faxit/quod non postea pigeat.

Pertesum. Teduit. Misertum est. Puduit. Puditum est. Piguit. Pigitum est. Pudendus. Pigendus.

¶ De ijs quæ primam preteriti geminãt.

to byte/or checke. to promesse/or to be suerty for.
Dat mordere momordi, sic spondere spopondi.
to croppe/or loppe trees/to shaue. unde tonsor barbarum. to hange/or to weyghe.
Dat tondere totondi, sic pendere pependi.

¶ Exceptio.

to byte/or checke agayne. vt remordeo/remordi. to answere. respondi. to loppe downe. detondi. to very/ or pondre. appendi.
Si componantur geminantia/non geminantur.
to lerne. qd facit didici to aske. poposci. to gyue. dedi. to requyte. retaliare fight. repupugi. to rẽne downe. decucurri. to rẽne before. precucurri.
Ni disco/ posco/ do/ repugno/ curroq; de præ.

Apud veteres geminabant. Uarro. Detotonderat forcipibus. Ennius. Detotondit agros letos oppida cepit. Plautus in aulularia teste Gellio. vt ad me mordit hominem: vbi e pro o posuit: veteres e pro o in iis geminatis posuerūt. vt memordi/spespondi/tetodi. autore Gellio. li. vij. ca. ix. Plautus in tigre apud Gelliū premorsisset dixit. Liquet igitur veteres olim dixisse mordeo/morsi: et rideo/risi.

¶ Tertia coniugatio.

to lycke. vt lambo/lambi. — to drynke. bibo/bibi. — to scratche. scabo/scabi.

Bo. Præteritum ternę formans/ex bo facies bi.

to wryte. — .s. sum. to be wedded/or maryed.

Sed scribo scripsi dat, nupsi nuptaq; nubo.

Lambuit a lambo diuusq; Hieronymus effert.

¶ Diuus hieronymus li. Judicū. In trecentis viris qui lambuerāt aquā liberabo vos. Ibidē. Manu, et lingua lambuerat aquas. Frequentius tamen lambi.

vt accumbo/bis/accubui.

O mutat in ui (tamen m dempto) cubo nata.

to syt by/or at the table. vt accumbo/bis/accubui. cōiugationis. — to lye by. vt accubo/bas/bui. litera m.

M quoties retinent ternę sunt: hac sine primæ.

¶ Cōposita a cubo quoties m/lrām habent in cōpositione sunt tertie coniugationis vt occūbo/is qd mori sigt. Sed sine hac litera m/sunt prime vt accubo/as. quod idē sigt. Uirg. Nec adhuc crudelib⁹ occubat vmbris. i. iacet mortu⁹. Idem. Seu versare dolos/seu certe occumbere morti. Secubo/as. et secumbo/is. idem quod seorsum/et separatus cubo. Proper. Miles depositis annosus secubat armis. Liui⁹. libro. xxxix. Per iocū adolescens vetat eā mirari si per aliquot noctes secubuisset. Accubo/bas. iuxta cubo. Sueto. i. cesa. Theatrū summe magnitudinis Tarpeio monte accubās. Accumbo sec⁹ sigt in mēsa sedere. Uirg. Tu das epulis accūbere diuū. Cōcubo/bas et cōcūbo/is. psimul dormio. Decubo/as. et decūbo/is. quasi deorsū cubo. Apuleius. Decubantē excitaui feram. Colu. li. vij. Est etiā post dormiturā mollioris generis bos q decumbit in sulco. Decumbo/is. sigt etiā mori. Incubo/bas. et incūbo/bis. idē signt quod instare. inniti/insidere/inherere. Uirg. Ponto nox incubat atra. Plinius Celsū cadmi suo. i. terre incūbit. Recubo/bas. et recūbo/bis. idē qd iaceo/qesco. Uirgilius. Tityre tu patule recubans sub tegmine fagi. Idē. In te ois dom⁹ inclinata recūbit. Succubo/bas. incor. hinc succubi demōes q sub specie mulieri viris subiiciuntur: vt incubi mulieres ineūt. Succūbo/subeo. habet tamē cubo cōposita q nō habet cubo. vt excubo et nō excūbo. Supercubo. et nō supcūbo. Similiter cumbo habz cōposita q cubo non admittit. vt discūbo/nō discubo. procūbo/nō procubo. Idem tamen preteritum et supinum est in omnibus in ui/et in itum.

to saye/ or speke. vt dixi. — to leyde/or to wedde. duxi.

Co. Ex co formabit xi, dico sic quoq; duco.

to stryke. — to ouercome/ or subdue.

Ico vult ici. format vinco quoq; vici.

to beholde/or loke. vt aspicio/aspexi. — to entyse forthe. per blandicias educo.

Icio. Ex icio facis exi, solum elicio dat.

to entyse/to allure.
Elicui, legitur sed pellicui/ allexiq;.
to make/to cast/or to throwe/or flynge.
Feci donabit facio, iacio quoq; ieci.
¶ Specio specis spexi: idẽ qð video. sed iam exoleuit. Eius tamẽ composita in vsu manet. vt aspicio aspexi. Inspicio inspexi. &c. Insuper lacio/lacis/lexi. idem qð fraudem duco. a lax. i. fraus iam absoleuit. Eius tamẽ frequentatiuũ lacto/as. per blanditias illicio. in vsu est. Cõposita vero a lacio mutant a in i. vt allicio. i. blande attraho. Illicio induco. Pellicio pertraho. et faciunt allexi/illexi/pellexi. Terẽ. Is senem per epistolas pellexit. Legitur allicui/pellicui (q̃uis rarius) vt quidam sentiũt potius ab allicco et pellicco secunde. Piso. apud Priscianum. Cuius vnius premio multorũ allicuit annos. Varro. Deinde vbi pellicuit dulcis venis vnda saporis. Elicio tamen solum elicui format. Liuius li. iiij. Ad colloquium vatem elicuit. habuit tamen aliquando elexi/electum. vnde electo. Aspicio. Inspicio. Allicio. Illicio. Pellicio.

abstineo/veniam do (to absteyne/to pardon/to saue)
A parco facies parci, donatq; peperci.

to fede.	to knowe.	to growe.	to be customed.
vt pasco/paui.	nosco/noui.	cresco/creui.	suesco/sueui/qð et suetus sum.

In sco quod finit/sco dempto ui sibi sumit. Sco.
to lerne. to couet/or to growe. olim glisci/et gliscitum.
Disco dat didici, glisco non præteritum dat.
caput inclino/concutio/vel conniueo.
to nod with the hed/or to shewe a sygne. to aske of ryght/or duty.
Dat conquinisco conquexi, posco poposci.
coerceo/cohibeo/domo. separo/vel dirimo.
cõpescui (to refrayne) dispescui (to deuyde)
O vertunt in ui/compesco dis (quoq;) pesco.
Plinius. Nylus Aphricam ab Aegypto dispescuit.

¶ De continuatorum prẹteritis.

Præteritum patris dant in sco continuata.
I am fatte.
vt pingui/a pinguesco. i. pingueo iam. hic capo pinguit, i. pingue fit.
Præsentis sensum patris quod continet in se.
¶ Aliqui censent verba continuatiua/siue effectiua in sco carere preterito: quibus refragatur. Vallensis distingues preteritum continuatiuorum a preteritis primitiuorum: dicens pinguit a pinguesco/significat illud quod iam affectum est pingue pinguit a pingueo significat illud quod fuit pingue. Ouidius meta. iiij. dixit. Protinus imbutum celesti nectare corpus. Deliquit/a deliquesco.

to clymbe/or to go vp.
vt scando/scandi.
Ex do di formes. prendo di non geminabit. Do.
to bende a bowe. to hange vp.
to charge a gowne. to wey/or pondre/or to peyse.
Tendo tetendi dat. pendo formatq; pependi.
¶ Solus Alexander precipit prendo/facere prendidi: cui nullus Grammaticorum astipulantur. Et licet Hieronymus visus sit prendidistis. Valla tamen dicit literam deprauatam: et dici debere prendidistis.

Tendo ¶ Tendo/is a tenue et do sigt extendo extraho. Aliqn per translationē insidiare. vt tendere laqueos. Aliqn conari, aliqn tentoria figere. aliqn offerre/et protendere. aliquando pergere. vt/Tendimus in Latium.

to cleue in sondre. to powre forthe/ or shede.
vt fidi/fudi.
In di do vertunt (n dempto) findere fundo.
scidi (to cut or dyuyde) to bete/or knocke/or pune.
His addas scindo. format tundo tutudiq;.

Scindo. sciciди Descēdo/descēdidi. ¶ Scindo apud veteres geminabat primā preteriti scicidi. Actius apud Priscianum. Nō ergo aq̄la (vti predicāt) sciciderat pect⁹. Descendo etiā olim descendidi fecit. Ualeri⁹ Antias apud Gelliū. Deinde funere locato/apud forū descendidit. Laberius apud eundem. Ego mirabar quomodo mihi descendiderant.

to buylde/or set togyder.
.s. coniugationis. vt condo/condidi.

Cōposita a do. Di duplicant ternæ quę do dat compositiua.
to hyde.
Abscondo dabit abscondi nunq̄ geminat di.
to playe/or mocke. to hurte. to shytte.
vt ludo/lusi. ledo/lesi. claudo/clausi.

do post vocalem. Do si vocalis/vel diphthongus præit: in si.
to rumme as an asse. de quo in secunda coniugatione.
Vertitur, at rudo dat rudi. strido q; stridi.
to stryke/or bete with a hambre/or to prynte.
ferrū percutio vt aliqd ex eo fiat. to let a ferte.
Cudo dat cudi/non cusi, pedo pepedi.
to lyght as a byrde. a sedeo mutuatur. to fall. to truste. olim fidi habuit.
Sido dat sedi, cecidi cado. fido fisus.

Cudo. ¶ Cudo/is. Diomedes cū Carisio et Phoca/cusi vel cussi in pterito habere consentiunt qđ autoritate pbari non pōt Ideo Priscian⁹ dicit habere cudi tantū. Uir. p. Enei. Ac pmū silicis scintillā excudit achates. Suscepitq; ignē folijs. Excudit (Seruio teste) est pteriti tpis. Diomedes per hūc Uirg. iij locū affirmat meli⁹ habere cudi.
cum diphthongo.
Verbero/scindo/neco: signans dat cædo cęcidi.
to departe. to gyue place.
Cessi dat: discedo siue locum do.

Cedo. ¶ Cedo sigt verberare/vel flagellare. Terent. Uerberib⁹ te cesum in pistrinū dedā Daue. Itē excindere. Cice. Aut eius partes: quasi mēbra quedā cedēda. Sigt etiā occedere/et necare. Uirg. ij Eneid. Ceduntur vigiles.

¶ De compositis a cædo: & cado: & cedo.

to kyll. to cut downe.
occido. excido. abcido/to cut fro.
Longum compositis i/præbet cædo cęcidi.
to fall downe. to fall in. to fall fro.
vt occido. excido (to fall fro) incido. decido.
I curtam cado dat, e longam. cedo q; cessi.
to drawe. to carye. to couer. to rede. to gydre.
vt traho/traxi. veho/vexi. tego/texi. lego. vt colligo/collegi.
Ho, Go. Ex ho/ go/ fac xi/ legi lego, nataq; præter,

to vnderstande. to loue. to despyse.
intellexi. dilexi. neglexi.

Hæc intelligo / diligo / negligo, quæ faciunt xi.

to blowe a trom, et. Hiero.ii. Numeri. Si semel clangueris/
tuba sono/vel clango. venient ad te.

Clanguit a clango legitur raro tamen vsu.

Ago habet supra.xx.sigta.de quibus Calepinum consule. annotatio
to do.to dryue.to lede.to rule. to lyue.

Aegi format ago.rego rexi.degoq; degi.

to touche. to shyne. to breke/or barst.

Tango facit tetigi.si fulgo, frangoq; fregi.

to rechate/reuagge/
to pryche. or checke agayne.

Dat punxi raro.at pupugi pungo atq; repungo,

vt compungo/compunxi.inde compunctus penitens.

Sed punxi solum formabunt cætera nata.

Dicitur et fulgo/gis.et fulgeo/es.Uirgi.vi.Ille autem paribus quos fulgere cernis in armis.Idem li.ix.Auroq; effulgere fructus.Lucanus li.x.Fulget gemma toris et iaspide fulua suppellex. Pungo/pupugi sepius q punxi facit.idem quod stimulo/vel morsum et aculeum ingo.Ueteres(autor est Gellius)dicebant pepugi. Fulgo. Fulgeo. Pungo.
Repungo significat vicem reddere/retaliare/vel remordere: et facit repupugi. Cice.Lentulo. Darent mihi ipsi alium Publium/in quo possum illorum animos mediocriter lacessitus repugnere/ quando autem de ratione vel calendario loquimur facit repunxi.Autor est Priscianus. Cetera composita faciunt solum punxi, vt compungo/compunxi.i.totum pungo/ferio.Idem compunctio dolor de peccatis. Expungo/foras mitto.Dispungo/expello/amoueo. Repungo. Expungo. Dispungo.

to synge.

Præteritum triplex dat pango, nam cano signans,

inde compingo.to
to ioyne togyder/
to ioyne/or pyce. to make a couenaunt.

Dat panxi.iungo pegi.pepegiq; paciscor,

to make water/or to pysse. nisi apud veteres solum.

Meio dat minxi.nunq aut raro lego mingo. Io.

In io per i/consonantē vnicū legitur verbū meio qd minxi/mictū facit.et idem est qd vrinā facere. Persius. Sacer est locus/pueri extra meijte. Hora.ii.sermonū. Diri or aut formæ melioris meiat eodem. Martia. Minxisti currēte semel Pauline carina. Meiere vis iterū/iā palinurus eris. Iuuenalis. Cuius ad effigiem nō tantū meiere fas est. Catullus. Meientis mule cultus olere solet. Et quanq in quibusdā libris legitur mingētes mendose tamen olim doctissimorū testimonio:etiam in sacris literis. Nō reliquit vsq ad mingentem ad parietem. Librariorū vitio fit. vbi dicere tur meientem. Et licet olim dixerunt mingo.p quo nos meio:tn elegantius est meio.et vix vsq reperitur mingo. A meio composita immeio/et permeio. Horat. Hunc perminxerunt colones. A meio/mictito frequentatiuum/et micturio. Diomedes dicit. Meio/meij sed in vsu est minxi, Meio.

to go.
to wype/or pergo/perrexi.
make clene. to dowke. to sprynkell. to ryse vp.
vt tergo/tersi. mergo mersi spargo/sparsi. vt assurgo/assurrexi.

Ex go cum præit r/fac si, rexi rego nata. R ante go

to frye. to doubte/or to fetche a cōpasse. to turne downe.

Dat frigo frixi. nil præterit ambigo vergo.

Ambigo. Vergo.

¶ Ambigo/is. et am et ago. b/ interposita Euphonie causa. sigt circūago et circūdo vel dubito/ nullum habet pretoritum aut supinum apud doctos. licet abactum. vnde abactus/ circundatus. Itidem vergo/ gis. quod versi/ versum debuit facere: sed neutrum est in vsu. Nec quod Diomedes dixit verxi/ et significat declino/ quanq̄ aliq̄ precipiunt ambegi/ nusq̄ legitur plus valet doctorum autoritas.

to quenche/or restayne.
vt restringuo/ restrinxi. nunc vnxi facit apud doctos.

Ex guo xi formes: vnguo per ui dedit olim.

Guo. Stinguo. Instinguo. Distinguo. Unguo. Tinguo.

¶ Stinguo/ stinxi/ stinctum: obsoleuit significans deleo: eius tamen composita in vsu sunt. Extinguo/ extinxi. i. deleo/ occido. Instiguo/ immitto/ inspiro. Restinguo/ extinguo/ vel cohibeo. Distinguo/ discerno. Ungno/ vnguis/ vngui. et vngo/ is/ vnxi. secūdum Priscianum/ et Calepinum dicuntur: quasi vnum ago: vngendo enim vnitur & copulatur caro. At Seruius vngo semper sine u ante o scribi censet. cui astipulātur docti: licet olim diceretur ynguo/ vngui. Tinguo cum u/ post g/ teste capro. i. immergo: colorem indo. vt tingno pannum. Plures tamen dicunt tingo sine u/ vt est illud. Qui intingit mecum manum in paropside.

O mutant in ui: lo/ mo/ finaq; xo/ to.

Lo. Mo. Xo. To. Colo. Gemo. Nexo. Sterto.

¶ Preteritū in ui diuisas syllabas emittunt finita in lo vt colo/ colui. p adoro/ veneror/ exerceo/ habito/ diligo/ duco/ orno. Finita ī mo vt gemo/ gemui. qd̄ est sonū e pectore p̄ angustia emitto. sigt etiā canere et flere: sed iis fere auibus q̄ flebilem vocem emittunt. vt turtur/ palumbus. &c. Finita in xo. vt nexo/ is/ nexui. p̄oligo. Dicitur etiā nexo as/ ui. in eadem significatione frequētatiua a necto/ is/ nexui vel nexi. Finita in to. vt sterto/ stertis/ stertui. i. dormio/ et sonum altum dormiendo emitto.

¶ Exceptiones.

to put forthe/or aback.
eijceo/ remoueo/ to plucke. idem quod extirpo amoueo/ traho.

Dat pepuli pello, vello velli quoq; vulsi.

to take vp/or brynge vp/ or to haue a chylde be. to prayse/or magnyfye. vt extollo/ extuli. to lyfte vp. attollo/ attuli.

Sustulit & tollo donat, sua nata tuli dant.

to synge with a instrument. to salte/or sprynde with salte.
psallo/ psalli cum p. sallo/ salli sine p. to deceyue/or begyle.

Dat cum vel sine p li psallo. fallo fefelli.

Vello. Tollo.

¶ Vello/ velli/ vel vulsi. Uir. Cynthiꝰ aurē vellit/ et admonuit. Idem. Nec patris Anchise cineres manesve reuellit. Seruius negat vulsi latine dici: sed fallitur. Luca. liiij Castrorum siccas de cespite vulserat herbas. Tollo a suo composito sustollo/ sustuli mutuatur olim geminato preterito tetuli. Teren. in And. Nunq̄ huc tetulissez pedem. significat leuo. vt tolle caput. pro capio/ et aufero. Horatius. Tolle querelas Pauper enim non est cui rerum suppetit vsus. Et differo. Plautus. Omnes tollo ex hoc die in alium diem. Et suscipio. Ut/ Sustulit ex ea multos liberos. Et nutrio. Terentius. Quicquid peperisset decreuerunt tollere.

scz olim.

Cæculit a cello quondam, sua nata culi dant.

to stryke. p̄cello ad animū/ percutio ad corpus.

Perculit & perculsi percello quoq; format.

Cello.

¶ A caello/ is cedo/ et frango. ceculi/ quod exoleuit. venit percello/ quod perculi/ & p̄culsi facit. rarius tamen perculsi. et procello eiusdem significationis/ idem quod percutio/ & euerto p̄cul. & recello/ reculi. p̄ huius fio/ & reclinor. neūdū actiue sigt reclino.

cellui in preterito.

Celluit & cello sine diphthongo & sua nata.

¶ Cello sine diphthongo idem quod cedo/cessi. iam obsoleuit. eius tamen composita tam secunde q̄ tertie coniugationis in vsu sunt/et preteritum in ui faciunt. vt excello/vel excelleo/excellui. idem quod precedo/vel supero. Inde excelsus/et precels⁹. Lactantius libro septimo. Qui omnes licet eloquentia excelluerunt.

¶ Exceptiones.

to drawe wyne/or ale.
to speke/or shewe.
vt prompsi/sumpsi. pfero/eloquor/expono. to take vpon.

O vertunt in psi cum p/promo quoq; sumo.

to kymbe/or
to dresse.
orno maxime capillos. to take away. to presse/or prynte/ to tred vnder/ to bye.

Et como dæmo, pressi premo, vult emit emi. Mo.

¶ Promo/promis significat extraho/vel profero. Plautus. Prompsisti tu illi vinum Et eloquor. Lactantius libro quinto. Longum est vniuersas virtutis species pmere. Etiam expono. Virgilius. Letiq; cano se robore promunt. Inde promus/qui esculenta et poculenta promit. sicut cond⁹/qui condit. Sumo significat multum/et pene nimium mihi tribue. Cicero pro planco. Quanq̄ non mihi tantum sumo iudices/neq; arrogo. Significat accipio/eligo/conduco/consumo/impendo. Consule Calepinū Como/comis. orno maxime capillos. Demo/demis. aufero. Premo/premis. calco/vl' innitor alicui rei cum pondere. Item firmo/vexo/effodio/insequor/insisto/vrgeo/abscondo/expello/exhibeo. Consule Perottum. Emo/is/q; comparo/aut mereor.

to foolde. to bynde.
vt plexi/vel plexui. nexo/nexui. to kymbe. to knyt/or bynde.

In xi siue xui/mutant cto pectere/necto. cto.

to turne. to foolde.
nexi/plexi. to bende. to punysshe. to turne.

In xi cto flecto plecto. verti dato verto.

¶ Flecto significat inclino/voluo/duco/curuo/moueo. Plecto significat percutio/vl' punio. Horatius. Quicquid delirant reges plectuntur Achiui. Et etiam pro flecto inuenitur aliquando habere plexui. Hieronymus libro Iudicum. Si septem crines capitis mei licio plexueris. Pecto etiam olim pectui fecit/vnde pectitum. Columella xxxi. Preparate sunt et pectite lane. Et alibi. Verum vbi iam pura discrimine pectita tellus.

to shere corne. to aske. to sende.

Messuit a meto, peto tiui, mittoq; misi.

Pro represento. Vt sisteret eū dn̄o. i Euāgelio. plinius. Lactuca syluestris sanguinem sistit.
to make/to stande//or to stoppe. a statuo.

Sisto stiti actiuum/cum natis/dat statuiq;,

Interdum. neutrum stetit a sto preterit/aut nil.

¶ Sisto/is. actiuū habet stiti in preterito/et statū in supino. ex sententia Bellis. licet Priscia. nihil habere dixerit. et sigt stare facio. vt siste lachrimas. i. flere desine. Sisto neutrū vel a sto/steti mutuat/vel nullū habet preteritū neq; supinū/ꝛ sigt idē qd sto stas. Ei⁹ cōposita habēt idē preteritū cū ꝯpositis a sto/et idē signt. Assisto astiti idē qd asto/astiti. Cōsisto et cōsto. Resisto et resto. ꝛc̄. Aliqn̄ sisto a statuo capit pteritū. Plau. in Bacchi. Nauem ex templo statuim⁹. i. stitimus. hoc est/starefecimus.

to frye. to doubte/or to fetche a cōpasse. to turne downe.

Dat frigo frixi. nil præterit ambigo · vergo.

Ambigo. Uergo. ¶ Ambigo/is. et am et ago. b interposita Euphonie causa. sigt circūago et circūdo vel dubito/nullum habet pretoritum aut supinum apud doctos. licet abactum. vnde abactus/circundatus. Itidem vergo/gis. quod verti versum debuit facere: sed neutrum est in vsu. Nec quod Diomedes dixit verxi/et significat declino/ quanq alij precipiunt ambegi/nusq legitur plus valet doctorum autoritas.

to quenche/or restayne.
vt restringuo/restrinxi. nunc vnxi facit apud doctos.

Guo. Ex guo xi formes: vnguo per ui dedit olim.

Stinguo. Instinguo. Distinguo. Unguo. Tinguo. ¶ Stinguo/stinxi/stinctum. obsoleuit significans deleo: eius tamen composita in vsu sunt. Extinguo/extinxi. i. deleo/occido. Instiguo/immitto/inspiro. Restinguo/extinguo/vel conhibeo. Distinguo/discerno. Unguo/vnguis/vngui. et vngo/is/vnxi. secūdum Priscianum/et Calepinum dicuntur: quasi vnum ago: vngendo enim vnitur & copulatur caro. At Seruius vngo semper sine u ante o scribi censet. cui astipulātur docti: licet olim diceretur ynguo/vngui. Tinguo cum u/post g/ teste capro. i. immergo: colorem indo. vt tinguo pannum. Plures tamen dicunt tingo sine u/ vt est illud. Qui intingit mecum manum in paropside.

Lo. Mo. Xo. To. O mutant in ui: lo/mo/ finaq; xo/to.

Colo. Gemo. Nexo. Sterto. ¶ Preteritū mīm diuisas syllabas emittunt finita in lo vt colo/colui. p adoro/veneror/exerceo/habito/diligo/duco/orno. Finita ī mo vt gemo/gemui. qd est sonū e pectore pre augustia emitto. sigt etiā canere et flere: sed ijs ferme auibus q flebilem vocem emittunt. vt turtur/palumbus. &c. Finita in xo. vt nexo/is/nexui. proligo. Dicitur etiā nexo as/ui. in eadem significatione frequētatiua a necto/is/nexui vel nexi. Finita in to. vt sterto/stertis/stertui. i. dormio/et sonum altum dormiendo emitto.

¶ Exceptiones.

to put forthe/or aback.
eijceo/remoueo/ to plucke. idem quod extirpo amoueo/traho.

Dat pepuli pello. vello velli quoq; vulsi.

to prayse/or
to take vp/or brynge vp/ magnyfye. to lyfte vp.
or to haue a chylde be. vt extollo/extuli. attollo/attuli.

Sustulit & tollo donat, sua nata tuli dant.

to synge with a instrument. to salte/or sprynde with salte.
psallo/psalli cum p. sallo/salli sine p. to deceyue/or begyle.

Dat cum vel sine p li psallo. fallo fefelli.

Uello. Tollo. ¶ Uello/velli/vel vulsi. Uir. Cynthius aurē vellit/et admonuit. Idem. Nec patris Anchise cineres manesve reuellit. Seruius negat vulsi latine dici: sed fallitur. Luca. li. iiij. Castrorum siccas de cespite vulserat herbas. Tollo a suo composito sustollo/sustuli mutuatur olim geminato preterito tetuli. Teren. in And. Nunqs huc tetulissez pedem. significat leuo. vt tolle caput. pro capio/et aufero. Horatius. Tolle querelas Pauper enim non est cui rerum suppetit vsus. Et differo. Plautus. Omnes tollo ex hoc die in alium diem. Et suscipio. Uir. Sustulit ex ea multos liberos. Et nutrio. Terentius. Quicquid peperisset decreuerunt tollere.

scz olim.

Cæculit a cello quondam, sua nata culi dant.

to stryke. pcello ad animū/percutio ad corpus.

Perculit & perculsi percello quoq; format.

Cello. ¶ A cacllo/is cedo/et frango. cculi/quod exoleuit. venit percello/quod perculit/& pculsi facit. rarius tamen perculsi. et procello eiusdem significationis/idem quod percutio/& euerto pcul. & recello/reculi. p humilis fio/& redinor. in idū actiue sigt redino.

cellui in preterito.

Celluit & cello sine diphthongo & sua nata.

¶ Cello sine diphthongo idem quod cedo/cessi. iam obsoleuit. eius tamen composita tam secunde quam tertie coniugationis in vsu sunt/et preteritum in ui faciunt. vt excello/vel excelleo/excellui. idem quod precedo/vel supero. Inde excelsus/et precelsus. Lactantius libro septimo. Qui omnes licet eloquentia excelluerunt.

¶ Exceptiones.

to drawe wyne/or ale. to speke/or shewe. profero/eloquor/expono. to take vpon.

vt prompsi/sumpsi.

O vertunt in psi cum p/promo quoque sumo.

to kymbe/or to dresse. orno maxime capillos. to take away. to presse/or prynte/ to tred vnder/ to bye.

Et como dæmo, pressi premo, vult emit emi. Mo.

¶ Promo/promis. significat extraho/vel profero. Plautus. Prompsisti tu illi vinum Et eloquor. Lactantius libro quinto. Longum est vniuersas virtutis species promere. Etiam expono. Uirgilius. Letique cano se robore promunt. Inde promus/qui esculenta et poculenta promit. sicut condus/qui condit. Sumo significat multum/et pene nimium mihi tribuo. Cicero pro planco. Quanquam non mihi tantum sumo iudices/neque arrogo. Significat accipio/eligo/conduco/consumo/impendo. Consule Calepinum Como/comis. orno maxime capillos. Demo/demis. aufero. Premo/premis. calco/vel innitor alicui rei cum pondere. Item firmo/vexo/effodio/insequor/insisto/vrgeo/abscondo/expello/exhibeo. Consule Perottum. Emo/quod comparo/aut mereor.

to foolde. to bynde. to kymbe. to knyt/or bynde.

vt plexi/vel plexui. nexo/nexui.

In xi siue xui/mutant cto pectere/necto. cto.

to turne. to foolde. to bende. to punysshe. to turne.

nexi/plexi.

In xi cto flecto plecto. verti dato verto.

¶ Flecto significat inclino/voluo/duco/curuo/moueo. Plecto significat percutio/vel punio. Horatius. Quicquid delirant reges plectuntur Achiui. Et etiam pro flecto inuenitur aliquando habere plexui. Hieronymus libro Iudicum. Si septem crines capitis mei licio plexueris. Pecto etiam olim pectui fecit/vnde pectitum. Columella xxxi. Preparate sunt et pectite lane. Et alibi. Uerum vbi iam pura discrimine pectita tellus.

to shere corne. to aske. to sende.

Messuit a meto, peto tiui, mittoque misi.

Pro represento. Ut sisteret eum domino. i. Euangelio. to make/to stande//or to stoppe. Plinius. Lactuca syluestris sanguinem sistit. a statuo.

Sisto stiti actiuum/cum natis/dat statuique,

Interdum. neutrum stetit a sto preterit/aut nil.

¶ Sisto/is. actiuum habet stiti in preterito/et statum in supino. ex sententia Bellif. licet Priscia. nihil habere dixerit. et significat stare facio. vt siste lachrymas. i. flere desine. Sisto neutrum vel a sto/steti mutuatur/vel nullum habet preteritum neque supinum/et significat idem quod sto stas. Eius composita habent idem preteritum cum compositis a sto/et idem significant. Assisto astiti idem quod asto/astiti. Consisto et consto. Resisto et resto. etc. Aliquando sisto a statuo capit preteritum. Plau. in Bacchi. Nauem ex templo statuimus. i. stitimus. hoc est/stare fecimus.

to dygge. to flee awaye. to sethe/to rype/to dygeste.

Dio Gio. Dat fodio fodi. fugio fugi. coquo coxi.

Quo. to shake. quassi Carisio te= to shake/or stryke.
inquco/cōcutio. ste non est in vsu. vt concutio/concussi.

Vult quatio quassi. formant cussi/sua nata.

¶ Composita a quatio sunt concutio percutio/decutio. Excutio idez quod expello Incutio.i.insero. Discutio.i.examino.

to sappe/
mono= to suffre. to sowe. or turne.
syllaba. vt sino sinui. sero seui. voluo/volui. to put/or set.

No. Ro. Inui no, to uo, mutes/ pono posui dat.

Vo. to agre/or synge togyder. to dyscorde/or Jarge.
to synge. vt cōcino/cōcinui. occino/occinui per diuisas syllabas.

Et cano dat cecini. no in ui vertunt sua nata.

¶ Salustius tamen occanuit dixit (teste Seruio) per primam vocalem. Uerba Salustij primo historiarum sunt. Jussu Metelli cornu cines occanuere. sed antiquitatem est secutus. Cano enim solebat habere canui/et canitum. Diuus tamen Hieronym⁹ quo nihil tersius/dixit in Apocal. Qui erant tuba canituri. Habuerunt eius composita etiam (Probo teste) preteritum accini/concini. &c. Unde in vigilia domini canitur. De quo prophete precinerunt.

to get. to dresse with pytche rosen/or ony thyng that cleueth.
idem quod genero. lino est aliquid super induco quod inhereat.

No. Dat gigno genui. lini aut liui lino leui.

Cerno olim cerni fecit Liui⁹. Stolide ferocem viribus temerat. to se/or beholde. to dispryse/or set nought by. to cast downe/ to sadle a hors/ to make a bed. to paue a strete.

Cerno creui, sperno spreui, sternoq; straui.
to despyse. to leue or forsake.

Quo. Temno dat tempsi, linquo donat quoq; liqui.

¶ Lino habet triplex preteritum lini/liui/et leui. Quintilianus in declamatione cecilia. Et ne quid sceleri impio deesset/mariti tui cruore parietem linisti. Columella libro vltimo. Multi cum semel noua dolia vel sexta crassa gummi liuerint/vna in perpetuum gummitione contenti sunt. Cato de re rusti. Ubi temperate tenebit/cuminum indito/postea linito. Sic recte leueris in dolium quinquagenarium pedez quatuor satis erit.

to breke bruse/to punne. cōminuo/frico/tundo.
to seke. to ren.

Quæro quæsiui, tero triui, curro cucurri.
to ren before/or ouergo. to ren downe.
precurri/et precucurri. decurri/et decucurri.

Præ, de, sed iunctum/curri dabit atq; cucurri.

¶ Precurro facit precurri/vel precucurri. Terentius in Hecy. Una illarum interea propere precurrit. Plautus in Aug. Me captas/qui tute ab naui clanculuz alia via precucurristi. Similiter decurro/decurri/vel decucurri. Uirgili⁹. ij. Laocoon ardēs summa decurrit ab arce.

to brusshe/to rooter/
to drawe/to turne vp. to bere/or
verri/vel ſil. rari= to brynge/
us tamen verſi. to make/or do. to bren/or greue.

Ri, vel ſi verro, geſſi gerit, vro dat vſſi.

Pro texo, ſerui ſero, ſemino plantoq; ſeui.

to ſet/or plante. to aſſerme/or graũt. to graffe/or brynge vp.
vt cõſeui/vl' cõſerui. aſſeui/vel aſſerui. inſero, inſeui/vel inſerui.

Dant eui vel ui, ſero nata con/ad ſimul inq;.

emitto/vl' circũfero/aut
.i. p diuiſas to cõpaſſe. to leue. extendo. circundo.
ſyllabas. circũſerui. deſerui. exſerui. obſerui.

Diuiſas per ui tantum ſero cætera nata.

¶ Sero/ris/ſeui/ſatum. ſemino/ſiue planto. Lactantius li. 1ſ. Terram ſtudioſe coluit ac vineam ſua manu ſeuit. Et generare. vnde ſatus. Et Juppiter dicitur deorum/et hominum ſator .i. genitor. Aliquando admoueo/texo/ordino. hinc series .i. ordo. et ſic facit ſerui/ſertum. Ennius. Quam tanto ſtudio ſeruit. hinc ſertus/a/um .i. contextꝰ. Lucanus. Accipiunt ſertas nardo florente coronas. Eius compoſita aſſero/conſero/ inſero preterciunt tam in eui/ꝙ̃ in ui. Reliqua compoſita ſolum in ui diuiſas ſyllabas. vt diſſero/diſſerui .i. enarro/vel declaro. Deſero/deſerui .i. relinquo.

.i. antiquo.

Dat fero nempe tuli cum natis de tulo priſco.

.ſ. antiquo. cum natis.

A ſuo ſicq; fui ſum, ſed poſſum potui dat.

to take. to coueyte.

Cępi dat capio, format cupioq; cupiui.

to be wyſe/to ſa=
to take fro uer as mete/or
vyolently. to haue a ſent.

Dat rapio rapui/ſapio ſapui atq; ſapiui.

to bere a chylde/ to open. to perceyue.
to lyue. to brynge forthe. .i. nata. vt aperio. comperio.

Viuo dat vixi. pario peperi. ſata quartæ.

¶ Sapio/ſapis. facit ſapui/vel ſapiui. et ſignificat ſaporem habere. vt/hic cibus bene ſapit. Aliquando ſaporem indicare. vt/hoc lac ſapit aduſtionem. Item ad alia transfertur. vt/Verba tua ſapiunt ſtulticiam/vel hereſim. Aliquando ſapiens ſũ/vel bene ſentio. Martialis. ſ. ubere vis priſco, nõ miror paula ſapiſti. pro ſapuiſti. Neuius. Quanto ego plus ſapiui. Plautus in rudẽte. Magis ſapuiſſet ſi dormiuiſſet domi. Auguſtinus li. primo de Ciuita. Tribulationis tempore probauerunt ꝙ̃ recte ſapuerint. Olim dicebant ſapio/pis/piui/pire. quarte. nunc tantum tertie. Eius compoſita deſipio/et reſipiſco idem habent preteritum cum ſapio in ui/et ii. Deſipio ẽ inſipienter ago/deliro: et a ſapientia decido. Eius contrarium eſt reſipiſco. Nam reſipio in vſu eſt raro: et ſignificat ad mentem redeo. Deſipio in vſu eſt. Deſipiſco nuſquam. Lactantius libro ſexto diui. inſti. Reſipiſcit enim/ac mentem ſuam quaſi ab inſanis recipit quẽ errati pudet. Idem libro ſecũdo. Aliter deſipiunt. Cicero M. Celio. In quo cum obiurgaret quod nimio gaudio pene deſiperem. Cicero li. quarto ad Atticum. Vt aliquando te autore reſipiui. Affranius. Equidem non reſipui poſtꝗ̃ pecuniis leticia eſt omiſſum.

to ſcrabe. to ruſtle/or burſtle.
vt ſcalpo/ſce'pſi. ſtrepui. to barſte.

Ex po pſi facies, dat ui ſtrepo, rumpoq; rupi.

Po,

¶ Uerbum desinens in po/facit psi. vt scalpo. repo/clepo/carpo/serpo/sculpo. Addunt aliqui crepo/crepui. quibus haud assentior/cum tertie nullo testimonio inueniri con iugationis.

to prouoke. to go to se. to go to do.
vt lacesso/lacessiui. vt visi. facessi.

So. Ex so fac siui: tantum si viso facesso.

to go to take/ or do.
capessi. aliqui capessiuit. to bake.

Atq; capesso/ aut ui. de pinso pinsuit exit.

¶ Uerba in so faciunt siui. vt lacesso/lacessiui. arcesso. Accerso. i. eo ad vocandum. Sz viso/facesso solum si faciunt. vt capesso/quod aliquando facit siui. Aug. li. ij. de ciui. Echines cum adolescens tragedias actitasset/rempublicam capessiuit. Pompon. Neq; molis molui/neq; palmis pinsui.

to make sharpe. to acuse. to delaye with water
vt acuo/is acui. arguo/argui. diluo/dilui. to rayne.

Vo. Semper uo mutes in ui. donat pluo pluui.

to buylde/to kerue/to ordre.
Calepinũ lege de struo. habet multa significata.

Atq; plui. format struo struxi: sic fluo fluxi.

¶ Pluo raro legitur/nisi in tertia persona singulari. Liuius libro secundo. Lapidibus pluuisse ferunt. In Genesi. Non enim pluuerat dominus super terram. Tibullus secundo. Multis et in terris depluuerisq; lapis. Quintilianus. Cum cenaculum eius perplueret.

¶ Quarta coniugatio.

vt audio/audis/audiui. .s. coniugatio.

Iui præterito facit ex is flexio quarta.

vt audiui/vel audij/ per syncopam.
a tero. a sino. scilicet verbum.

Ni triui/siui/det ij quodcunq; dat iui.

¶ Omne verbum faciens preteritum in iui/ potest per syncopam emittere in ij. vt/ audiui/vel audij. his duobus exceptis. Triui/a tero. et siui/a sino.

Carisius est autor cum Prisciano.
to chaunge money. to enstable.
cambio/cambiui/vel campsi. .i. firmo/stabilio.

Cambio ui vel psi. format xi sancio vel ui.

to clothe.
.i. vestio. et inde amictus vestis.

Dic amicit per ui. per xi reperitur & iui.

Cambiui. Campsi. Sancio. Amicio.

¶ Cambio/biui/vl' campsi. i. muto pecuniã. Inde campsor. i. nũmularius. Et campso frequentatiuũ apud Enniũ legitur. Sancio est firmo proprie effuso sanguine p hostie immolationẽ. Luca. Romanas sancire volũt hoc sanguine leges. Pompo. ij. Sãcerat ius vtile ciuitati. pro sanciuerat per syncopã. Amicio facit amiciui. teste Diomede. Brutus in laudatione Appij dixit. Toga pretexta amicuit. Actius etiã amixit protulit. Inuenitur amiciui. inde amictus/et amiculum.

to come. to lepe.

Veni dat venio / salio salui / atq; saliui. Nio.

to here. per metaphoram. to drawe vp. to hedge / or compasse.

Hausit / & hauriuit facit haurio / sepio sepsi. Rio. Pio.

¶ Ouidius primo Fastorum. Per flammas saluisse pecus saluisse colones. Virgili. Georgicorum tertio. Mollibus in pratis vnctos saltere per vtres. pro saluere dixit per syncopam. Haurio humorem excipio / vel extraho. nunc audio. Varro ad Ciceronem. Quum idem quoq; haurierit. pro hauriuerit protulit. Virgilius Eneidos. iiij. Vocemq; his auribus hausi. Salio. Haurio.

to amende / to parche. sarsi. to stuffe. farsi. to be horse. rauci. to vndset. to fele / or vnderstande.

Sarcio / farcio / raucio / fulcio / sentio formant Cio.

to bynde.

Ex cio si. vinxi & vinciui vincio donat.

to open. vt aperio / aperui. to couer. operio / operui.

Inq; rui mutant rio: nata parit / tamen in ri.

to espye or see. comperi. to fynde by chaunce. repperi.

Hæc duo comperio / reperis quod p geminabit.

¶ De verborum supinis.

to drynke. vt bibi / bibitum. to skynne / or to scale fysshe. deglubi / deglubitum.

Ex bi præterito tum sumpto / conde supinum. Bi.

¶ Supina verborum formantur a preterito. vt ea que faciunt bi / tum syllaba adiuncta formant supinum. vt deglubo / deglubi / deglubitum. significat excorio vel pellem / vel corticem detraho. Tiberij verbum est. Boni pastoris est tondere pecus / non deglubere. Lambi / et scabi carent supinis / de quibus inferius. Deglubo.

to ouercome. vt vici / victum. to stryke ici / ictum. to make / or do.

Ci mutes in ctum cum c, facio dato factum. Ci.

to cast throwe / flynge / or hurlle. to ryd / or fynysche. vt confeci / confectū. to cast awaye. abieci / abiectum.

Et iacio iactum. format sua nata per ectum.

parco. to pardon / to absteyne / to saue / or kepe.

Parci dat parsum: faciet per itumq; peperci.

¶ Parco / cis. signs abstineo / et quasi parce vel parū tango / veniam do / et ab vltione abstineo vel seruo facit parci. parsum. et pepci parcitū. Liui. li. xxv. Nec dū eos Capue parsuros. Plini. li. xxxiij. Italie parcitū est / vetere interdicto patrū. Verg. Parcere subiectis et debellare superbos. Parco pro seruo. vt / Cui parcis heer unde pequi sumptibus parcit. Parco.

poscitū. discitum. vt compescitum / dispescitum.

Hæc posco disco sata pesco / lecta in itum sunt,

annotatio

¶ S. inuita infert hec quatuor habere supina per itum. posco/composco. dispesco. Licet raro sunt in vsu Seneca li. j. de clementia Ego sum nobilibus adolescentibus expositum caput quod mucrones acuant. Apuleius apud Priscianum disciturum dixit: de reliquis duobus testimonium citat nullum. Quare aduerte lector quoties dico lecta legitur raro vel olim parce (vel non) imitanda censeo.

to se. | to stylte/or prynte. | to byte. | to hange.
vt vidi visum. cudi/cusum. vt momordi/morsum. pependi pensum.

Di.

Ex di sum formes, primã tamen in geminatis.

to shaue/or crope. | to ete. olim quod iam non est vsu
to tondi/tonsum.

Preteritis tollas. esum dat edo: dedit estum.

vt comesum/et comestum.

Ambo dat comedo. dant cætera nata per estum.

Edo.
Comedo.

¶ Edo es/edi/esum. vnde esurus. Plautus. Ubi sumus esuri solum dedit etiam estum quod exoleuit. Ex eius compositis solum comedo dat comesum et comestum. Iuuenalis. Et cito rapturus de nobilitate comesa: quod superest. Salustius apud Diomedem patrimonia comesta. Cicero pro Cluentio. Potius comestum/quam epotum in venas atque omnes partes corporis emanaret. Cetera composita ab edo tantum esum faciunt. vt ambesum.

to cut. | to deue. | to set opẽ. | to dygge. | to syt.

Hec scindo/findo/pando/fodio/sedeoque,

Dant scissum/fissum/passum/fossum/quoque sessum.

Tunsum vel tusum tundo, sua nataque tusum.

Pando.

¶ Pando (vt Beda censet) pansum facit. Sed Gellius li. xv. cap. xv. dicit rectius gemino ss/passum. Cui autorum suffragatur vsus. Virg. Georg. iiij. Protinus et tunsum galle admiscere saporem. Plinius li. xxj. hec tusa cribataque venũ quantũ possit excellenti.

to ioyne. | to yelde. | to put in.
vt circundatũ. venũdatũ. pessũdatũ. vt auditũ. deditum. inditum.

Do sic nata datum primę, ternæ sed itum dant.

to hede. | absconsum. | to bende. | tentum/vel tensum.

Abscondo dat itum/raro sum, tendoque tum sum.

to chewe/or chawe/or ete. | peditum. to farte.

Mando dat mansum, raroque pepedit itum dat.

Abscondo.
Mando.
Mansus.

¶ Abscondo/absconditũ frequentius absconsum secundum Diomedẽ. Hiero. Ecle. Demandabit absconsa sua illi. ¶ Mando mandi (quod secundum Priscianum mandidi habuit) facit mãsum. quare supino nõ caret licet non adeo frequẽs sit. Quintilianus. cibos mansos dixit. Cice. ij. de Oratore Oia minime mansa (vt aiunt) nutrices infantibus pueris mos inferant. Serenus. Purgatur cerebrum mansa radice Pyretri. ¶ Pedo/pepedi/peditum. quius raro in vsu. Catullus. Subtile ac leue peditum.

to fall. | to bete/or sle.

Casum dat cecidi. cęsum quoque cędo cęcidi.

.s. supino. | vt concisum decisum. excisum &c.

A cado nata carent/cisum dant sed sata cędo.

to go downe/or fall downe. | to fall/or go backwardes.

Occidit occasum legitur/recido recasum,

¶ Cōposita a cado in vsu non sunt. nisi forte occasum/et recasum. Hiero. in Psal. Ab ortu solis vsq; ad occasum laudabile nomen domini. Lactanti. v. Euanituras breui religiones falsas et occasurā oēm philosophiā nemo dubitauerit. Sueto. Augustū. Cuncta in ipsos recasura. Cice. ad Atti. Id ego puto ad nihil recasurum.
vt legi/lectum. collegi/collectum. to flye awaye.

Gi mutes in ctum cūc, fugio fugitum dat. Gi.

to breke or bruse. de quo diximus triplex habens preteritum.

Frango dat fractum, pango pactum, dat agoq;
to touche. to pycke.

Actum. sic tango tactum, pungo quoq; punctum.

¶ Satago/ambigo. et dego. carent supinis/de quibus inferius.

Dat fallo falsum, cello dant nataq; celsum. Li.

simplex non est in vsu/sed nata sunt.

Cęllo tamen culsum cum natis falloq; falsum.
vt/Vellam tibi auriculas. I shall wrynge the by thy eeres)
to plucke/or wrynge. to put aback/or put fro.

Vello dat vulsum/format pello quoq; pulsum.
to take vp/or brynge vp/or nourysshe. to bere/or saye.

Mutuo tollo capit sublatum, ceu fero latum.

¶ Composita a cello sine diphthongo faciūt celsum. Unde noia celsus/et excelsus. vt sentit Niniuita grāmatic⁹. Participia eni excelsus/excelsurus se nunq̄ inuenisse dicit. Caello cū ae diphthongo cū cōpositis facit culsum. vt perculsum. vnde perculs⁹ participium. Virg. Quarū sacra fero ingenti perculsus amore. ¶ Uello/vulsum. Martia. Mens est pannice vulsa tibi. ¶ Tollo mutuatur preteritū ꝛ supinū a sustollo: et illō sustollo/sustuli/sublatū apud antiquos ꝑ simplici in vsu erat. Fero capit preteritū tuli/a tulo/is. antiquo: et supinū a lato/as/latum. quod simplex exoleuit/eius tamen compositum dilato vsurpatur. Cello. Caello. Uello. Tollo.

to bye. to barste/or breke.
vt emi/emptum. rupi/ruptum.

Ex mi ptum formes, sic pi cum p præeunte. Mi.
to take. vt acceptum/conceptum/preceptum.

Captum dat capio, formabunt nataq; cęptum.
to drawe.
velim litum. to come.

In tum ni veteres, venio tamen addito ventum. Ni.
to synge/or prophecye. vt accinui/accentū. cōcinui/cōcentum.

Cantum datq; cano, centum faciunt sua nata.

Et cantum legitur, raro quamuis sit in vsu.

¶ Cano olim canui/et canitum habebat. Item eius composita (vt Probus dicit) facere accini/occini/precini. ꝛc. Unde canitur in vigilia natalis dn̄i. De quo prophete precinerunt. Hieroñ. in Apoca. dixit. Qui erant tuba cantuti. Cano.

to brusshe/or
to roote as a swyne. to mete. to ouer ren/or ren before.
vt verri/versum. accurri/sū. vt precucurri/precursum.

Ex ri sum facies primam tamen in geminatis. Ri.
to forsake/or leue. to offende.
vt reliqui/relictū. deliqui/delictum.

Demas, & qui ctum format cum c præeunte.

to get/to brynge for the/or to bere a chylde. vt apertũ. to open. repertum. to fynde.

Partum vel paritum pario dat, nata per etum.

Pario. ¶ Pario/is/peperi/partum. vnde partus/et partum. vnde pariturus. significat prolem produco. significat insuper acquiro vel efficio. Statius. Hosti veniat paritura marito. Teren. in Phor. Haud existimans quanto labore sit partum. Composita a pario in ertum faciunt. Ouidius. Tu non inuenta reperta es.

vt iussi/iussum. visi/visum. mersi/mersum. to mylke.

Si. Ex si sum formes, donabit mulgeo mulsum.

to cherysshe/ or to be chose. autore Prisciano.

Vel mulctum. dabit indulget tum/rarius in sum.

a torqueo.

Tortum dat torsi, raro torsum. vro dat vstum.

to bere. to sende.

Formabitq; gero gestum mitto quoq; missnm.

Quanq̃ sit raro legitur tamen vrsus ab vrget.

Tortum. Ursum. ¶ Augu. Habes vnde corrigas quod in te tortum est. Tortus participium a supino tortum. Hora. de arte. Parce detorta quid antem. Urgeo (licet grammatici supinum habere negent) olim tamen habuit. Liuius. Ursus inde/quum quonam modo id praestaturus esset percunctantes doceret haud vna asserere partulit.

vt scripsi. scriptum. nupsi/nuptum.

Psi. P præ psi mutes in ptum cum p præeunte.

sorbitum. pro sorbui.

Sorpsi dat sorptum: per itum sed sorbuit effert.

vt fulsi/fultum. farsi/farsum.

L præeunt vel r: si quartæ vertitur in tum.

vel hauritum. vel cambitum.

Haurio vult haustum, cambit campsum, ambo vel itum.

Absorptum. Sorbitum. ¶ Hieroñ. in Psal. Absorpti sunt iuncti/petre iudices eorum. Lucanus libro quarto Absorpsit penitus rupes et tecta ferarum. Caper grammaticus deceptus est: qui negauit sorpsi preteritum. Sorbui cum facit supinum sorbitum habet secundum regulam licet raro a quo sorbitio sorbendi actus/ vel liquidus cibus. Inde sorbitiuncula. Persius. Barbatum hoc crede magistrum. Dicere sorbitio collit quem dira cicute. Haurio facit haustum/et aliquando (licet rarius) hauritum. Uirgilius libro quarto. Que bella exhausta canebat. Apuleus secundo Metamorphoseorum. Lagena facilis hauritu. Idem in tertio. Rorem rigentem hauritum ita confestim vinula. Facit aliquando etiam hausum sine t. Uirgilius quarto. Spero equidem medijs siquidem pro numina possunt. Supplicia hausurum scopulis.

nisi mutuetur a sto/steti.

Ti. Dat sto & sisto statum, neutrum sisto nihil a se.

to assyste/or to ayde/or stande by.

vt asto/astiti/astitum. assisto/astiti/astitum. et sic de reliquis.

Conuertunt in itum. sed iti sto sistoq; nata.

Constatum: obstatum: præstatum lecta aliquando.

vt præstitum/constitum/obstitum.   to turne.

Sępius at in itum donant, verti dato versum,

¶ Sto/as/steti/facit statum. similiter sisto actiuū/idest qđ stare facio. a sto supinum mutuo accipit statū. Unde stator/qui sistit aliquē prætori/aut dño suo. Uirgil. Siste gradū teq3 aspectu ne subtrahe nostro. Sisto neutrū a se nullum habet preteritum/ aut supinum: nisi a sto mutuet steti statū. et idē signt. Eius tamē cōposita eundem sensum: idem preteritum et supinū cū cōpositis a sto habēt. Quedā etiā cōposita a sto statū in supino habere legūtur (Nā forte olim hec oia aui et atū habuere) vt constatum/obstatum/et prestatū. Statius li. Thebaidos. Que sic orsa prior spes ne obstatura pelasgis. Lucanus. Constatura fides superū. Martialis. Cōstatura fuit megalensis purpura centum. Liuius. Ursus inde/ quonam modo prestaturus esset. 7 cet. Sed in itum potius approbat vsus.

vt amaui/amatum. ciui/citum.

Vi mutes in tum: poto potum. tamen olim   Vi.

Potatum, lauo dat lotum/lautum/atq; lauatum.

¶ Poto/as. olim potatum. nunc potius potum vsurpatur. Uirgilius. Huc ipsi potum venient per prata iuuenci. Lucanus. Potuere tenale grue. Uirgilius. Et potum pastas age Tityre. Terentius. Apud me potaturus est. Lauo triplex habet supinum lotum/lautum/lauatum. Tacitus de Germanis. Lauti cibi capiunt. Terentius. ¶ Tene ad symbolum venire vnctum/atq3 lautum e balneis. Horatius. ¶ Ast vbi me fessū sol acrior ire lauatū admonuit. Terentius in Eunucho. Abeunt lauatum. Ouidius tertio Fastorum. Sacra lauaturas mane petebat aquas. Cicero ad Uarronem nono epistolarum. Faciam et lauatio parata sit. Lotum notissimum/ideo nō eget testimonio. Inde lotio/lotor/et lotrix.

to beware or shonne.   to wexe/or growe.

Formabit caueo cautum, ac adolesco adultum.

to fauoor.   to be wyse/or to vnderstande.

Dat faueo fautum, donat sapio sapitumq;.

to lode.   to loose.   vt solutum.

Pasco dat pastum, soluo ui vertit in utum.   Vi.

to lappe/ or turne.   to seke/or enquyre.   a receyuer. inde questor.

Sic voluo, quæro quæsitum/ dat quoq; quæstum.

vt cognoui/cognitum.   agnoui/agnitum.

Qui conuertunt in itum/con & ad sata nosco.

diuerse nosco.

vt ignosco ignoui/ignotum.   dignotum.

Agnotum legitur. dant cætera nata per otum.

¶ Salustius in Jugur. Neq3 inermes ex prelio viros quenq3 ignoturū. Nosco/notum habet. videtur olim habuisse noscitum. Unde nosciturus et frequentatiuum noscito/ in vsu est. Et ignosco participium futuri temporis facit ignosciturus. teste Prisciano. Piso frugili. li. ij. annali. Quocūq3 deliquisset ignosciturum affirmabat. secūdum regulam ignotum/et ignoturus facit. Cicero in Cato. Ignoturum alteri quod patre alteri quod tutorem secutus est.

Dat serui sertum, seui q; satum sero. nata   Rui.

Dant sertum atq; situm con: ad: in: sed cætera sertum.

Sero.

Sero/is.idem quod texo/ordino/vel admoneo.dat serui/et sertum in supino. Ennius.
Quam tanto studio seruit.vnde sertum/et sertus participium.i.contextus. Lucanus.
Accipiunt sertas nardo florente coronas.Sed sero/pro planto aut semino/aut genero.dat seui/et satum.vnde satus participium.i.generatus.et sator/genitor. Ouidius
Assero. Consero. Insero.

Methamorpho.primo.Quanq Iapeto satus. ¶ Composita a sero.vt assero/consero insero.faciunt aliquando in sertum/aliquando in situm. Assero pro prope sero/aut planto.facit asseui/assitum. Pro libero/defendo/vel affirmo.asserui/assertū. Consero .p plāto/ vel semino.cōseui/consitum.pro pugno conserui/consertum.Insero pro ingero surculum/siue germen in aliquem arborem.facit inseui/insitum.pro immitto vel infero facit inserui/insertum. Reliqua composita a sero:dant serui/sertum.vt exero/exerui/exertum.i.emitto/extendo. Dissero/edissero/obsero/desero.serui/et sertum duntaxat faciunt.

to sobbe as chyldren do. to bury.

Singultum singultio dat, sepelire sepultum.

to be solde. to clothe/or to araye.

Væneo dat ventum necnon amicit dat amictum.

Singultus. Singultio.

¶ Singultus est quoties spiritus vacans ab humore/in loco spiritui deputato retinetur.hic enī dū emittitur/nec potest erūpere/et distētionē inducit:que appellatur singultus.angl' to iolke/or ratyll in the throthe) Inde singultio.singultū emitto. Statius.Semineces pueri trepidas in lumine vite.Singultant animas.est frequentatiuum a singultio/singultiui.Cato dixit.Mortuus sepelitus est.pro sepultus.
vt tacui/tacitum.

ui diuisum Quod dat ui veteres in itum:donat seco sectum.

Et frico dat frictum, neco nectum, sed mico nullum.

¶ Annotatio.

Lecta seco/frico/siue neco/sono/sic tono/in atum.

¶ Sunt lecta apud probos autores. vt in libri fronte diximus secatus/fricatus/tonatus.et cetera/licet rarius.

Dat doceo doctum. tentum format teneoq;.

to bake. vt pinsitum/vel pinsum.

Pinso dat pistum, legitur per itum simul in sum.

to be/or stande open. to medle.

Passum dat pateo. formabit misceo mistum.

to iudge/or of temate. inde recensum. vñ recensitū peñ.pd.

Censeo dat censum. vetus & dat censit in itum.

Pinso. Pinsus. Pinsurus. Pinsor. Pistor. Singultio. Misceo. Mistarius. Censeo. Census. Censum agere.

¶ Pinso facit frequenti⁹ pistū:facit etiā pinsituz et pinsum:autor est Ninuita. Col. li.ii. Panicum pinsitū et euolutū furfure. Idē pinsus dixit.vt notauit Sulpiti. Diomedes quoq facit participia pinsus/pinsurus. Unde pinsor/pro pistor. Uarro. Nec pinsorem vllum noscēt nisi eum qui in pistrino pinseret farinam. Hinc pinso/c pisito. Uarro. Diomēdo dicim vt pinset. Plau. Qui polentam pinsitant. ¶ Misceo/mistum/facit per s/potius q̄ in xtū per x/si doctis credimus:idem quod cōfundo et perturbo Augus. Uera ergo simul inordinate permista/in vna disputatione. Unde mistarius/vas in quo aqua cōtinetur/vino miscenda. Lucillius. Urceus aut geminus long⁹ mistarius aula. Et miscellanea libri sunt (vt apud Gelliū) in quibus de rebus multum diuersis tractatur. ¶ Cēseo facit censum.vnde cēsus/us/ui.i. annu⁹ reddit⁹ et quid fortunarū quis habet. Itē census dr̄ estimatio rerum ac bonorū facta sm quā tributa pendebātur.angl'(a taxe/or taxacyon) Uñ censum agere.est recensere homi

num facultates. Et censor magister morum. Et recenseo/ vnde recensus/us/ui. i. recognitio populi per numeros. Suetonius in Cesarem. Recensum populi vicatim per dominos insularum egit. Recensitum non est a recenseo. sed a verbo antiquo quarte recensio/recensis/recensire. quod significat recensum agere. vt Ualla docet/ et Placentinus. Et censio/censis/censire. idem. Cicero pro Archia. Cum eodem questore fuisse in Asia primus Julio et Crasso nullam populi partem esse censitam. Claudius libro secundo in Etropium. Presto recensitis euoluere secula fastis. Hieron. in libr. Numeri. Recensiti sunt a viginti annis/ omnes qui poterant ad bella procedere. — Recenseo. Recensus. Recensio. Censio.

vt coercitum/ a coercui. — exercitum/ ab exercui.

Arceo nata in itum. simplex olim dedit artum, — ui.

vt arcitum.

Vel per itum. careo format cassum caritumq;.

¶ Arceo/es. idem quod pello aut propulso facit arcui. licet quidam carere preterito somnient. Cice. in xi. Philippica. A progressu arcuit. Sil. li. j. Armauit clausos et portis arcuit hostem nunc caret supino. habuit tamen olim arcitum. vnde arctus/a/um. nomen et arcto/as. frequentatiuum. habuit etiam arcitum. vt ostendunt sua composita. coerceo/coercitum. a in i/mutata. et exerceo/exercitum. vnde exercitus/us/ui. nomen. i. militum copia. Exercitium actus exercendi. Exercito frequentatiuum. — Arceo. Coerceo. Exerceo. Exercitus/ Exercitum. Exercito.

to hede. — to aske/ or gyue counseyle.

Occulit occultum, consultum consulo donat.

to lepe.

Saltum dat salio quum salto significabit.

to lepe downe. — to lepe vpon.

vt desilio/desultum. insilio/insultum. to salte/ or powdre.

Nataq; dant sultum. pro condio sale salitum.

i. supinum.

Sallo dat salsum. dat cum p/psalloq; nullum.

¶ Salio/is. salui vel salij significans idem quod salto/ vel ascendo. facit saltum in supino. et inde salto/tas. frequentatiuum. i. sepe salio/ siue tripudio. Eiusque composita in sultum faciunt. vt assilio/assultum. et insilio/ insultum. i. ad/ vel in aliquid salio. Salio aliquando est pro condio aliquid sale. et tunc facit salitum contra Diomedem. Celsus libro secundo. Pisces qui salim non patiuntur solidi ve saliuntur. Hierony. i Lucam. Quod si sal euanuerit in quo salietur. Liuius Andronicus. Salitur⁹ isthec mittam salem. Cornelius Seuerus. Ad quem saliti pomiliones asserebantur. Salu. apud Diomedem. Reliqua cadauera salita. ¶ Sallo/lis. per duplex ll/ tertie coniugationis est eiusdem significationis cum salio. pro condio sale. et facit salsum. Unde salsus/ sale conspersus. et salsus homo qui salibus et scommatis hominem aspergere nouit. vt apud Horatium. Salsus homo contrarium insulsus. i. ineptus. Lucil. Sallere murenas mercem in frigidaria farre. Salustius. Parte consumpta/ reliqua cadauerum ad diuturnitatem vsus sallerent. Ueteres etiam per secundam salleo cum ll. duplici flexerunt. Fabianus apud Diomedem. Cum caro sallet/ diuturnior est. id est/ cum sallitur. — Salio. Salto. Assilio. Insilio. Sallo. Salsus.

Altum sic alitum dat alo, format colo cultum. — Lui.

Impono impostum fallo, secus impositum dat. — Sui.

Raptum formabit rapio, sua nataq; reptum. — Pui.

¶ Impono pro fallo facit impostum. vnde impostor qui alios verbis pollicentibus decipit. Uel qui supponendo malas merces/ alios fallit. Inde impostura deceptio per fraudem. Impono in aliis significationibus facit impositum. vt pono/ cum suis compositis. Et licet — Impono. Impostura.

Virgilius dicat composita pace quiescit. et alibi. Manet alta mente repostum. hec per syncopam metri causa profert.

vt acuo/acui/acutum. pluo/plui/plutum. imbui/imbutum.

Semper ui quod uo format mutabis in utum,

Vi ab uo, Dat ruo sed ruitum, tantum sua nata rutum dant.

Argutum dices/legitur tamen arguiturus.

Argutus. ¶ Plautus in Pseu. Argutus facinoru malorum. Salustius libro historiarum. falsum filium arguituri. Priscianus tamen dicit. Quedam verba in utum supinum formant/ quorum participia futuri terminant in uiturus et verbalia in itio. vt argutu/arguiturus/rutum ruiturus ruitio. sputum sputurus. plutum pluiturus. Ninivita tamen censet esse ex supino antiquo arguitum.

Ruo. Ruo/ruitum facit. Lucanus in quarto. Ruitura que semper stat moles. Eius composita in rutum tantummodo faciunt. Ovidius libro epistolarum. Obrutus insanis esset adulter aquis. Lucan⁹. Ossa tulit magni que nondum subruit a fluctu.

to encrease. to drawe. to sethe/or rype. to ordre/or buylde.
vt auxi/auctu. traxi/tractu. coxi/coctum. struxi/structum.

Xi ex go, ho/quo, uo/cto, Ex xi ctum facies semper cum c præeunte:

vt pecto/pexi/vel xui/pexu. necto/nexui/nexum.

Ex xi siue xui quod cto/xo/dat; facies xum.

to shere/or repe corne. to flowe.

Sed meto dat messum, formabit vel fluo fluxum.

¶ Ninivita dicit (sed sine autore, hec verba mulgeo/ et mulceo habere xi in preterito; quum tantum si in preterito habere comperiuntur. Priscianus (quo nescio fultus testimonio) asserit mulgeo secundum quosdam habere mulxi/ad distinctionem mulceo/mulsi.

Mulsum. Mulctum. Quum apud probos autores tam mulceo/ quam mulgeo mulsi in preterito, et mulsum: aliquando etiam mulctum in supino faciunt. Virg. in Geor. Quod surgente die mulcere horisque diurnis/nocte premunt. Teren. in Phor. Emulsi argento senex. Hiero. Et sermone composito aures populi mulserunt. Cice. in contentione Metelli. Permulsa atque creata. Varro in Saty. Capite permulso. Salusti. Deinde lenita ira postera die liberalibus verbis permulcti sunt. Gelli. li. i. Nihil adeo in congrediendis hostibus/atque in principiis præliorum ad salutem virtutemque aptius rati/ quam si permulcti sonis mitioribus non immodice ferocirent. Et licet sugeo/et sugo secundum autores careant supinis. Augustinus tamen dicit. Multi precones preceinerunt adhuc

Sugiturus. nasciturum de virgine Maria futurum infantem et sugiturum lac. quum potius suctiturus/a sugo diceret.

vt cingo/cinxi/cinctum.

N xi cum præeat. n præ ctum iunge supinis.

a finxi. a minxi. a pinxi. a rinxi. a strinxi.

Ni fictum/mictum/pictum/rictum: quoque strictum.

¶ Quoties n/ante xi preteritu habeat idem n/in supino retinet. vt cinxi/cinctu. tinxi/tinctum. punxi/punctu. iunxi/iunctum. vinxi/vinctu. strinxi/strinctum. cum compositis restinctum/extinctu/instinctu. sanxi sanctu. emunxi/emunctu. planxi/planctu. vinxi/vinctu. linxi/linctum. quod rarius est. Tolluntur inde fictum a finxi. mictu a minxi. pictum a pinxi. strictu a strinxi. rictu a rinxi. vnde rictus illa pars faciei in qua rictio et hiatus maxime apparet. anglice (the compasse of the mouthe) A ringo/gis. siue ringor (quod vsitatius est) anglice (to gren as a dogge or gnarre) Strictum/a stringo strinxi. idem quod premo/vel arcto. Plinius. Apprehensam manum stringit. Item peracutio. Virgilius. x. Atque animum patrie strinxit pietatis imago. Etiam ensem nudare. Idem vndeci. Strictam rotat acer Lucagus ensem. Inde strictus ensis, Anglice (a na

De ijs verbis quæ præteritis carent.

boroweth.
Præterito ista carent/alijs vel mutuo sumunt.
to sauer to be to tourne
as meet. to couer. wolde. bowne. shyne/or to excell.
Nideo/glisco/furo/vergo/cum polleo/fio,
to doubte. to stryke. .i.sto.
Ambigo/cum ferio/inugas sum/sisto q; neutrum,
to lyght as a byrde. to take vp. to ete. to melte. to remembre.
Sido/fero/ tollo/ vescor/ liquor/ reminiscor,
to heele. .s.passiua.vt timeor/metuor.
Et medeor, quorumq; carent actiua supinis.

Calepinus dicit nideo habere nidui/sed nullo testimonio. Glisco/olim glisci habuit. Furo/ris.insaniui.ab insanio. Uergo/olim versi.sed nunc non est vsu.neq; quod Diomedes dicit verxi:autore Nimimta. Polleo nullum habet. Fio/factus sum.a sum et factus participio. Ambigo prorsus caret licet aliqui sine testimonio dicant ambegi. Ferio/a percutio/percussi. Sum/a verbo antiquo fuo/is, fui. Sisto/pro sto neutrum mutuatur a sto/steti/et statum. Sido/a sedeo/sedi. Fero/a verbo antiquo tulo/tulis/tuli. Tollo/a suo composito sustollo/antiquo sustuli. Uescor/a pascor/pastus sum secundum quosdam/sed potius caret. Liquor/a liquefio/liquefactus sum. Reminiscor/recordatus/a recordor. Medeor/a medicor/medicatus sum. Carent preterito etiam ea passiua quorum actiua supinis carēt.vt timeor/metuor/poscor/liquor/simplex fugor.et cetera.

De actiuis quæ supinis carent.

Hæc quæ præteritis caruere/carento supinis.
to fere. to sowke. to deceyue. to forsake. to go to se.
Et timeo sugo caluo cum respuo viso.
to compell. to aske. to drede. to lycke. idem.
Vrgeo sic posco metuo lambo quoq; lingo.
to scatche. to scrape. to lerne.
Con & dispesco/scabo sic scalpo quoq; disco.
to greue. to forsake. to loke or se. to leue. to kepe of/ or fro.
Ango cum renuo, sic cerno liquo vel arcet.
cerno/linquo/et arceo.vt excretum relictum/coercitum.
Quorum nata trium formabunt rite supina.

Conpesco. Cohibeo. Dispesco. Diuido.

De neutris quæ supinis carent.

to bren/or to be hote. to grasshe. to shyne. to be hote. to ferte.
Aestuo cum stridet sic luceo ferueo pedo.
to nodde with the heed. to wynke vpon. to agre. to lyue.
Et conquinisco conniueo congruo dego.
to be colde. to rowte. to clenesse. to be colde. to swell. to grasshe.
Algeo sterto luo cluo frigeo turgeo strido.
to heng ouer. to synge. to quake. to drede. to rūne an an asse. to befall.
Ingruo psallo tremo paueo rudo fulgeo liuet.
to clymbe. to denye. to shyne. to go aboute.
Scando refello mico satago nolo volo malo.

Diero. Eccli. is. In medio ignis nō sum estuat⁹ Suppedito (to fyste) Cluo/antiquū/splēdeo/vel pugno.

to spyc. vt decido/concido/incido.
Pango cano signans, spuo iungas ijs cado nata.
vt occasum. recasum.
Occido cum recido donant veluti cado casum.

¶ De neutris quæ in ui prætereunt.

Nulla supina dabunt per ui, si neutra: secundæ.

Ni valeo noceo placeo careo doleoq;,

Paret olet taceo pateo lateo caleoq;,

Atq; licet mereo.
¶ Hec carent supinis. madeo/studeo. sorbeo/candeo/splendeo.

¶ De verbis optatiuis, & continuatiuis.

desideratiua. .i. continuatiua.
Optatiua carent sic continuata supinis.
to trauell/or labou-
to longe for maryage. re of chydle.
nubere desidero. parere desiderat. to be hungred.
Nupturio dat itum sic parturit/ esurioq;.

¶ De passiuorum deponentium & communium præteritis & supinis.

Præterita vocis passiuæ verba reposcunt.

Ex sum præterito & proprio de participante.
¶ Uerba passiue vocis/ siue deponentia/ siue communia faciunt preteritum per circumlocutionem: ab hoc verbo sum/ vel fui. et participio preteriti temporis. vt soloe/ solatus sum vel fui.

verbum in or.
Or capit actiui ficta de voce supinum.
to ioye/or to be gladde.
Vt lætor læto, lætatum ducitur inde.

Tolle ratum/fassum/tutum/tuitum/atq; misertum.
to defende/
to trowe. to knowlege. or to loke. idem. to haue merce.
Et reor/& fateor/ tuor/ & tueor/misereri.

Tueor. Tuor. ¶ Tueor secunde/ pro defendo dat tutum. Unde tutor/aris. et sepius tuitus/ quam tutus. Tuitus enim poti⁹ est nomen. vt tuta arx. Quinti. in De. Tuitus sum adolescentis misertimi causam. Inde tuitio verbale. Tuor est tertie idem quod video cum compositis.

intuior/contuior/obtuior(que antiqua videntur)facit tuitum. Et si quando tuitum mu
tuatur a tueor.

to go. to vse with profet/ or pleasure.
Dat gradior gressum. fruor & fructum fruitumq;.
to vse familyar/ or boolde vpon. vt tradit Nimiuita. to feyne/or lyte.
Et fretus nomen: commentum a com(q;)miniscor.
to auenge. to obteyne/or get.
Vltum ex vlciscor. formatq; adipiscor adeptus.
to forget. wery. antiquū.i. defatiscor in vsu.
Oblitum obliuiscor habet. fessumq; fatiscor.
to mesure/or met. to complayne. mete. antiquum est.
Metior & mensum. questum queror. aptum & apiscor.
to make/or ryse fro slepe. I go aboute/ or laboure.
Experrectum expergiscor. nixum quoq; nitor.
to go/or iourney/or laboure by the waye.
Vel nisum. proficiscor habet simul atq; profectum.

Hieronymus in Esaia. Et telam quaz orditus est. Uirgilius. Inde toro pater Ae-
neas sic ortus. et cetera.

Ordior orditum pro texo. pro loquor orsum.
to proue/or taste. to folowe. locutū/secutū.
Expertum experior. loquor/vt sequor exit in utum.
to get/or obteyne. to make a conuenaunt.
Nanciscor nactum format. pactumq; paciscor.
to vse. to clyppe. amplexum. vt amplector. idem. complexum. complector.
Vsum vtor, lapsum labor. plector sata plexum.
to dye.
Mortuus a morior formabitur & moriturus.
to ryse/or sprynge.
Ortus dans orior deducitur hinc oriturus.

TELOS.

LIBER SEXTUS DE VERBORUM FORMIS, de defectiuis, & anomalis, confusis, syn-copatis, & apocopatis.

¶ Grammatices Roberti VVhitintoni L. liber sextus.

Ctuplices formas verborum discito / quarum

Perfectum dicas / quod non aliunde creatur

¶ Octo sunt forme verborū. videlicet forma perfecta / frequētatiua / / effectiua / siue continuatiua / desideratiua / motiua / imitatiua / diminutiua / et apparatiua.

¶ Frequentatiua siue iteratiua.

.i. frequenter rogo.
.i. primitiui. vt rogito aduerbio. .i. verbū frequētatiuū.

Primiti sensum / signant cum sepe frequentans.

vt clamatū / clamito / as. vt nexui. nexo / as. a cursu / curso.

Atum commutes in ito. sed ab u / faciunt so

a dormitu / dormito. a tueor / tutu. tutor / tutaris. qd̄ ē tertie. ꝯiugatiōis.

Cætera verba / vel or, sunt (ni neto) omnia primæ.

¶ Frequentatiuum / siue iteratiuum verbum est quod sui primitiui sensum cum hoc aduerbio sepe vel frequenter significat. vt salto / frequenter salio. Et formantur dupliciter in verbis prime coniugationis / a priore supino / atum in ito penultima breui mutando. vt a vocatum / vocito. In ceteris verbis a posteriori supino: mutādo u / in o. vt a cursu / curso / cursas. Uel si sint passiue vocis mutando u / in or. vt a tueor / tutu. tutor / tutaris. Et omnia frequentatiua sunt prime coniugationis. nisi neto / a neo quod est tertie. apud Statium (teste Calderino) in primo Syl. Netito nemo modum transmissi computet eui. Et desinunt / vel in to. vt capto. vel in so. vt curso. vel i xo. vt nexo. vel passiue in or. vt tutor. in xor. vt amplexor. in sor. vt versor. vel in ito. vt lectito vel in itor. vt visitor.

Netito.

¶ Annotatio de ijs quæ formā frequentatiuam duplicant.

vt risito. vt visitor. .i. frequentatiuum.

Formam in ito vel itor duplicat quandoq; frequentans.

frequentatiuum.

Accidit hoc quoties / crebro prius haud sit in vsu.

¶ Annotare debes / eu frequentatiuis parum aut canoris / aut vsitatis: sepe fieri alia frequentatiua. Ut a supino lectu / fit lecto. quod raro reperitur: vnde lectito / quod vsitatius est. itidem ab ijs vix repertis facto / luso / riso / acto / viso / scripto / sesso. et cetera. vtimur facito / risito / actito / visito / scriptito / sessito. cum ceteris. Item ab vtor / nō vsor / sed visitor.

¶ Alia annotatio.

Diminuit sensum primi quandoq; frequentans,

to nappe.

Vt dormito, parum quod signat dormio sæpe.

Dormito.
Scriptito.

¶ Frequentatiuū aliqn̄ signt diminutionē. vt dormito / parū dormio et non profūde sed per interualla: et id frequenter contingere potest sed semper paulatim. Et scriptito: non totam rem scribere / sed interposito spacio; et partes diuersis temporibus scribere. Cicero li. vij. ad Atticum. Et hęc et si quid aliud ad me scribas velim / vel

potius scriptites. Quanq̄ aliquando scriptito pro scribo simplici ponatur.

¶ Alia annotatio de ijs quę contra hanc legem formant frequentatiuum.

Hanc contra legem sed cuncta sequentia fiunt.

to swym / to reuolue / to reuolue aboue. / or thynke. / to powre.

Hæc agito fluito / sic cogito fundito iungas.

to knowe. / to drede. / to swym. / to geth hardly. / to fede.

Noscito cum pauito nato quærito pascito / subde.

to by syke. / to note / or merke.

Aegroto ex egro: nota quod format noto, quæso.

to praye instantly. / to enquyre. / idem.

Quæsito / scitor scio / sciscitor a quoq; scisco.

to persue. / to chatte / or Jangle.

A sequor & sector / loquor educit loquitorq;.

¶ Quedam verba abusiue formant frequentatiuum. vt ago / agis / agito. hinc exagito / subagito / et coagito. Uirgilius. Ipse dies agitat festos. Plinius. Omnes pisces cum extincti sunt / fluitant. i. supernatant. ¶ Quesito penulti. pduc. a queso / non autē a quero. ¶ Fundito / as. a fundo / dis. Plautus in Amphi. Cum cruciatu tuo isthec hodie verna verba funditas. ¶ Cogito a cogo. i. rem frequenter ad memoriam duco / vel cogo. ¶ Noscito a nosco. Plautus in Cistella. Nunc vestigia si qua sunt noscitabo. ¶ Pauito a pauco. Uirgilius secundo. Prosequitur pauitans / et ficto pectore fatur. ¶ Nato / natas. a no / nas. penulti. bre. Persius. Hoc natat in libris. hinc annato innato / enato. penulti. bre. ¶ Querito penult. breui. a quero / quesitum. significat instāter / et vix quero. Terentius. Lana et tela victum queritans. ¶ Pascito a pasco. pro pasco / pascas. Uarro. Nunc feras que in syluestribus locis pascitant. ¶ Aegroto / ex egro. significat sepe eger fio / siue varia valitudine afficior. ¶ Noto / notas. priore de noto. penulti. breui. pro considero / signo / taxo. et potius a nota ducitur q̄ a notu. Inde annoto / denoto. peñ bre. ¶ Quesito penul. lon. a queso / nō a queo latini affirmāt. ¶ Scitor penultima longa. a scio. i. interrogo / et inuestigo que secretiora sunt. Uirgilius. Suspensi Eurypilum scitatum oracula Phebi. Mittimus. ¶ Sciscitor penultima breui. a scisco. i. scitor. et magis in vsu q̄ scitor. Terentius. Quicquid est libȝ hic sciscitari. ¶ Sector / sectaris. pro sequutor. a sequor. i. sepius / et quasi continue sequor. Inde insector / insectaris. i. vehementer sequor / insequor / vel prosequor. Terenti⁹. Sectari iussi si potis est. ¶ Loquitor a loquor. Gellius libro primo. Supra modum loquitans conturbat.

Quesito. Cogito. Noscito. Pauito. Nato. Querito. Pascito. Aegroto. Noto. Quesito. Sciscitor. Sector.

¶ Annotatiuncula de vsu frequentatiuorum.

¶ In frequentatiuis cudendis sumus parci / vixq̄ alijs ineītis vtemur: nisi forsan in amplo opere. fastidiūt eni eruditi et latini hmōi frequētatiua. legito / frangito / tangito / pāgito / vocito / calcitro / castigito / risito / valito / ⁊ similia. qr autoritate non probātur. Itaq̄ hec de frequentatiuis precepta non sunt liberi⁹ vsurpāda / nisi que autorum splendescūt vsu / qualia sunt apud Gel. hec et multo plura. Appellito / accessito / aduentito / portito / risito / ito / defensito / hesito / victito / solito / defenso / ventito / obseruito / surrectito / vectito / responsitor / malitor / diuersitor. ⁊c̄.

Annotatione non indigna.

¶ Alia annotatio de ijs quæ significatione frequentatiua deficiunt.

to come to. / to endyte or wrytynge.

Aduento accedo / scribenti prælego / dicto,

Præte, & supi, verboꝝ.

of come to. to endyte a wrytynge.
vt aduentito/as. dicito/as.

Hæc in ito potius formantur quando frequentant:

I couet to sell.

Cum sensu patris cupio/dant vendito capto.

Aduento. Dicto. Aduentito. Dictito Capto. Vendito.

¶ Quedam sunt que a significatione frequentatiua deficiunt: vt aduento nõ est frequenter venio sed accedo. ¶ Dicto non est sepe dico/sed prelego vt alius scribat: et suggero vt ratio dictat. Boetius. Ecce mihi lacere dictant scribenda camene. Sed qz dictãs sepe idẽ dictat et iterat/ne notarius inepte scribat: dicto recte frequentatiuum dicitur. Usitatius tamẽ hec duo cum sint frequentatiua/in ito potius formãtur: vt aducentito: dictito. Preterea capto nõ est frequenter capio/sed capere cupio. Martialis. Dum me captares mittebas munera nobis. ¶ Vendito non frequenter vendo/sed cupio vendere: vel sedeo ad vendendũ: vt hic venditat libros.

Effectiua siue continuatiua.

Est effectiuum verbum vel continuatum

Quod fio atq; sui primiti mobile signat,

.i. declinationis.

Neutris quod proprie flexus formato secundi.

vt vileo viles vilesco .i. vilis fio.

Co cum persona presentis iunge secunda

vt labasco .i. labo vel cado.

Improprie ex alijs verbis. at nomina quedam,

vt herba herbesco.

Finalem mutant vocalem semper in esco.

¶ Annotaito.

Ista sed hinc demas primitiue speciei,

Hisco/compesco/dispesco/suesco/quiesco/

Cum conquinisco/rescisco/fathisco/fatisco.

Tepesco. Presentito. Hisco. Fathisco. Fatisco.

¶ Effectiuũ siue continuatiuũ verbũ est qd sensum sui pmitiui: sed adiectiui: et non verbi: cũ hoc verbo fio sigt: vt calesco .i. calidus fio. Dr etiam continuatiuum qd cõtinuũ in remẽtũ passionis innate sigt: et a Valla augmentatiuũ appellatur: et proprie tantũ fit a neutris secũde cõiugationis/addendo persone presentis indicatiui singularis numeri syllabã co/vt tepeo tepes tepesco .i. in horas/vl magis ac magis tepidus fio: sic albesco nigresco madesco. Quedã ab alijs verbis qz neutris (improprie tamen) formantur. nõ dicenda effectiua/sed ijs similia. Licet a quibusdã sic nũcupẽtur: vt presentisco .i. presentio: concupisco .i. cupio. ptimesco .i. pertimeo. edormisco .i. edormio. prescisco .i. prescio. sic et rescisco/cõpesco/dispesco/suesco/quiesco/ conquinisco. hisco quod significat pprie oscito. Itẽ os ad loquẽdum aperire. Plau. Ne hiscere quidem audeo. Itẽ patefieri. Ouid. hiscere namqz tibi terra negandi foret. hinc dehisco. Vir. Que satis ima dehiscat terra mihi. Fathisco cum aspiratione .i. abundãter aperior. Ambrosius li. hexa. Plerumqz terra meridiane plage torrentur ardoribus atqz estu soluta fathiscit. Fatisco sine aspiratiõe id est deficio/aut fatigor. Statius. Brachia iãprudẽ cyclopũ operosa fatiscunt. Formantur etiam a nobis finalem vocalem mutando in esco; vt iuuenesco .i. iuuenis fio: senesco .i. senex fio: herbesco. id

est herbosus fio: dumesco.i.dumosus fio: sic syluesco/frōdesco/floresco.&c. Repuerasco herbesco.
tamen contra hanc regulam formatur.i.rursus puer fio. Veterasco.i.vetuscesco: hoc Repuerasc[o].
est vetus fio. Inueterasco valde in consuetudinē venio. Nigidius tamē sic distinguit Veterasco.
Vetustescunt que vetustate deteriora fiunt: veterascunt que meliora fiunt. Et quāq̄ hec interim confundantur: tamē venuste aliquando seruabitur. Politianus in prefatiōe miscella. Si mō hec ipa nō vetusscescere adhuc: sz veterascere de integro possint. Integrasco.i.integer fio. Teren. Hoc malum integrascit.

¶ Desideratiua forma.

vt esurio/desyderio esse/vel comedere. .i.primitiui.

Verbum quod signat desydero/cum sibi patris,

vt edo/es/esum/esu/esurio.

Infinitiuo, de posteriore supino.

esuriui.

Fit rio/coniuncta, quarti semper quoq; flexus.

esurio/parturio/nupturio: superius dicta.

Preteritisq; carent praeter tria sicq; supinis,

Excipias scaturit scateo pro simplice sumptum.

¶ Desyderatiuū verbū est quod a Prisciano meditatiuum vocatur/et terminatur in rio: vt esurio/nupturio/& parturio. Et per infinitiuum sui primitiui/et verbū cupio explanatur/estq; cōiugatiōis quarte/sine p̄teritis et supinis: vt in quarta cōiugatione ostensū est. vt esurio.i.cupio esse vel comedere. Nec vllo mō meditatiua vocari possunt. Scaturio excipitur/quod licet sit in voce desideratiuū in significatiōe pro primitiuo scateo/qđ idē qđ emanco/erumpo/ebullio sigt. Hiero. In sepulchro eius nō nisi manna inuenitur/quod et scaturire cernitur. A maturio autē lecturio dicturio cum amasco/& legisco/quibus placent relinquimus. Ipsa quidē ceteraq; eiusmōi nisi apud authores probatos inueniantur: non in gregem desyderatiuorū et effectiuorū ascribendo censemus. Esurio. Scaturio.

¶ Motiua.

Motiuum verbum quod signat eo atq; gerundum.

Primiti/iuncta ad, sic fit, mutatur in esso.

Is, de persona praesentis rite secunda.

Hinc deme accerso viso arcesso atq; lacesso. Capesco.

¶ Verbū motiuū quod in so terminatū per gerūdiū sui p̄mitiui/ cū prepositiōe ad/ Facesso.
et verbum eo/is: aut synonimū explicatur. Estq; cōiugationis tertie/et formatur a Accerso.
seđa p̄sona p̄sentis indicatiui: is syllaba mutata in esso: vt a capio capis capesso.i.eo Arcesso.
ad capiendū. Facesso.i.eo ad faciendū. Demūtur hec que hāc formā nō sequūtur: accerso & arcesso eiusdē significationis: pro eo ad vocandum. Teren. Obstetricē accerso. Fit autē accerso ab accio is/iui. Arcesso ab arcio/ qđ idē est: cū apđ antiq̄s (vt Priscianus inquit) ar pro ad poni cōsueuerit: vt aruenas/aruelare dicentes: pro aduenas aduolare. Unde ostēdit recte arcesso dici ab arcio/ qđ nos accio dicimus: apud Virg. tamē li.iiij.geor. pro attraho ponitur. Hinc pecudes armenta viros genus omne ferarum. Quemq; sibi tenuis nascentum arcessere vitas. Quāq̄ & arcesso ab arcio pro accuso s[ecundu]m quosdam esse possit. Salusti[us] in Jugur. Quo facilius indicio regis Stauri/et reliquorum quos pecunie capte arcessebant: delicta patefierent. Similiter vi=

so/is. a video/es. i eo ad videndum. Terentius in Hecyra. Non visam vxorem Pāphili cum in proximo sit egra. Idem in And. Id viso/tu ne/an illi insaniant. Ponitur etiam pro videre. Idem in Phormi. Uultis ne eamus visere. Inde reuiso/prouiso/inuiso: et visito frequentatiua. Et

Lacesso. lacesso/is. a lacero. i. eo ad lacerandum/vel prouoco. Salustius. Pridie legiones in monte positas lacessiuit. Uirgilius. Efficiam p hac ne quemq̄ voce lacessas.

Imitatiua.

Est imitatiuum/quod signat partem imitari.

I/patris iungas zo/vel sso: quædam in or dant.

Uerba imitatiuum est quod signat patrem imitor: et imitationem sui primitiui significat. vt patrizo/vel patrisso. paternos mores imitor. Terent in Adel. Laudo te resipho patrizas. abi/te virum iudico. Matrisso/as. matrem imitor. Uulpisso/vl' vulpizo. vulpinas fraudes imitor. Atticisso. attice loquor. Plau. Non atticissat/sed siliciissat. Grecisso/as. grecos imitor. Et formatur a primo casu primitiui in i/adiuncto zo/vel sso. vt a patri/patrizo/vel patrisso. Quedam formantur in or. vt philosophor/philosopharis. philosophos imitor. et poetor/poetaris. i. in poetica exerceo/siue poetam ago Ennius. Nunq̄ poetor nisi podager.

Patrisso.
Matrisso.
Uulpisso.
Atticisso.
Grecisso.
Philosophor.
Poetor.

Diminutiua.

to sype. — to chat.
vt sorbeo es. sorbillo. — garrio/is. garrulo.

Diminuens is, & es/in ulo mutat/vel in illo.

Præsenti patris: sensum patris minuitq;.

to rebuke — to deceyue.

Est primi flexus deme hinc sugillo/cauillo.

to go a laute. — to tyde. — to sype.

Et catulo quarti/tituloq;, titillo, pitisso.

Diminutiuum verbum est/quod in ulo/vel in ilo finitum sui primitiui diminutionem importat. vt sorbillo/las. parum sorbeo. Et formatur a secunda persona presentis indicatiui mutando is/vel es/in ulo/vel in ilo. et est prime declinationis. vt a garrio ris. garrulo/las. i. parum garrio. Terentius in Adelphis. Et cyathos sorbillās paulatim hinc producam diem. Ab hac forma excipiuntur hec. suggillo/las. quod licet a sugendo dicatur. signat tamen ex percussu carnē maculo: q̄ succus. hoc est liuor dicatur. Inde suggillatus. i. percussione maculatus aut liuore. Plinius libro. xxvii. Caseus recens cum melle suggillato emendat. Interdū suggillare/est deridere/detrahere/accusare/reprehendere. Liuius. Legati grauiter ferentes se suggillatos eē. Hieronymus in prefatione Pentatheuci. Qui me asserūt in. lxx. interpretum suggillatione noua pro veteribus cudere/non damno. &c. Cauillo/las. et cauillor laris. deponentale. quanq̄ a caluo/is. dicatur. significat tamen fallacia/aut dolo vtor. Cauillationē Cicero de oratore libro secundo. accipit pro generali quodam facetiarū genere. tāq̄ scōmate faceto & cauillo dicaculo. vbi sequit. Duo sunt facetiarum genera. Alterum equaliter in omni sermone fusum. Alterum peracutum et breue. Superior cauillatio/altera dicacitas nominata est. Catulo/lis/lire. est gestire/et coitum maris appetere. Plautus. Quin meam vxorem vidi catulientem. Titulo/las. est titulum impono. Hieronymus in prologo super Psalmos. Sciendum est centum quinquaginta Psalmos Dauid cecinisse/q̄uis aliorum nominibus titulentur. Titillo/las. est per blandimenta ingero/prouoco/commoueo. vt fit cum quis carnis pruritum sentit. Lactantius libro sexto. His blandimentis/et suauitatibus titillat animas. Item pitisso/las. quod significatione diminutiuum est. sed non voce et significat: parum gusto. Terentius. Pitissando modo mihi quid vini absumpsit.

Sorbillo.
Garrulo.
Suggillo.
Cauillo.
Cauillatio.
Catulo.
Titulo.
Titillo.
Pitisso.

Apparitiua.

Apparere notans/cum vocali præeunte.
vt albeo/es.albico/cas.
S/in ico vertit præsenti tempore patris.
.i.albeo manifeste/vel aperte.
Est primi flexus/patris actum signat aperte.

¶Apparitiuum verbum est/quod in co terminatum sui primitiui actum manifeste significat/ et formatur a secunda persona presentis indicatiui s/ litera cum vocali preeunte/mutatis in ico. vt albeo/albes. albico/albicas.i.manifeste albeo. Fodio/fodis.fodico/fodicas.i. manifeste fodio. Uellico aperte vello. Nutrico/nutrio.cum ceteris. Albico. Fodico. Uellico. Nutrico.

¶De formatione participiorum.

De participijs præsentis in ens & in ans.

Participans præsens/de imperfecto bene formas.
vt amabam/amans.docebam/docens.loquebar/loquens.
Preterito, si bam/vel bar mutaris in ns.

¶Exceptio.

qd facit ambiens/entis.
Hinc tamen excipies(dempto ambio)eo queo nata.
vt adibam.adiens/adeuntis.adeũdi/do/dũ.inquiens/euntis.eundi/do/dum.
Que per iens/genitum per euntis, eundo gerundum.
Donant, & præsens/absens de absum, quoq; presum.

¶De participijs præteriti temporis/& prioris futuri.

temporis.
Præteriti/sic participans formato/supino.
vt a doctu/doctus. a doctu/docturus.
V si coniungas/rus participansq; futuri.

¶Exceptio.

a morior qd mortuũ in supino. ab orior qd ortũ facit.
Mortuus hinc tollias moriturus sic oriturus.
a fuo/futũ antiq verba que faciunt utum secundum quosdam.
Fio futurus:& exutum quedam per iturus:
Sic nosco, ignosco/tamen ignoturus habetur.

¶Priscianus docet qdã eẽ vba in utũ supina formantia/ quorum participia futuri formant per iturus.et verbalia in itio. vt argutu/arguiturus.tutũ/tuiturus.sputuz spuiturus.plutũ/pluiturus.Salu.in histo Quos aduerium multi ex Bythinia volentes occurrere/falsum filiũ arguituri. Sed tuiturus videtur potius a tuitũ/quod aliquando a tueor ducitur. Similiter nosco facit nosciturus. sed(vt Niniuita censet) a noscitũ antiquo supino. Jtidẽ ignosco fm Pisonẽ frugi.li.ij.annal.ignosciturus. Ubi dicit.Quocunqz deliquisset/ignosciturũ affirmabat. habetur et ignoturus fm regulam.Cice.in Cato.Maio. Jgnoturum alteri quod patrẽ alteri quod tutorẽ secutus est.Catol.i.v.Orige.Quod eorum nemo mihi ignoturus est. Arguiturus. Tuiturus. Nosciturus. Ignosciturus.

¶De participijs posterioris futuri in dus.

In dus participans formes ex participante,

vt amantis.　　vt amandus.

Præsentis geniti si tis mutaueris in dus.

¶ Formatio verbalium nominum in or, us, io, ura, & trix.

Ex u / conficies in posteriore supino.
Verbale or / simul us / vel io, iungatur & ura.
Ex to trix formes, tamen ex sor rarius exit.

Cultor. Cultus. Accessus. Luxus. Accessio. Connexio. Cultura. Cultrix. Tontrix. Assistrix. Possestrix.

¶ Verbalia in or/us/io/ura/ & trix. formantur a posteriore supino/ hac lra u/ mutata in or/ vt cultor/defensor. In us. vt cultus. i. ornatus. accessus. i. additus. lux⁹. i. libido. In io. vt lectio. accessio. i. incremētū. cōnexio. i. vnio siue colligatio. In ura. vt cultura. i. ornamentū/ aliqn̄ terre aratio. cū agri syllaba iuncta. vt agricultura. In trix v̄bo formātur a v̄balibus i tor/ versa in trix. vt a cultor/ cultrix. victor/ victrix. Pauciora sunt verbalia in trix/ a verbalibus in sor. sed sunt pleraq; in sor (vt diximus in de generibus) cōis duorum. leguntur tamen apud probos tontrix/ assitrix/ et possestrix.

¶ Exceptio.

Quod dat itum vel ctum cum c verbum quoq; primæ.
Atio verbali, sic participante futuri.
Aturus præbet. demas seco sectio formans.
Atq; secatio quod rarum est, hinc consule Vallam.
Dant in itor vel itus, legitur sed raro domator.

Sonatio. Sonaturus. Sectio. Secatio. Domitor. Cubitor. Domitus. Cubitus.

¶ Verba p̄me cōiugatiōisq̄ itū vel ctū cū c/ in supino faciūt verbale in atio potius q̄ in itio. et participiū prioris futuri in aturus potius q̄ in iturus. vt sonatio/ sonaturus. plicatio/ plicaturus. &c. Demas hinc sectio a seco/ qd̄ aliqn̄ (licet rarius) secatio format. autor est Valla. Formant verbalia poti⁹ in or et itus/ q̄ in ator/ et atus. vt domitor/ cubitor. domitus/ cubit⁹. Tibullus solus dixit li. iiij. Te duce non alias conuersus terga domator. Columel. li. vij. Cubitorē bouē appellat q̄ sepe discūbit et pulcaci cōtumacia. Hiero. li. Can. Cū rex esset in accubitu suo. Plin. tn̄ dt. Incubatu oia tonuerit/ oia pemit. Idē. Domitura boū. Ouid. de tristib⁹. Qui modo de tetrico referas domitore chimere. Sunt qui dicunt hec verba olim fuisse tertie/ et ideo in itor/ et itio/ et iturus (licet rarius) reperiuntur.

¶ Annotatio de imperatiui modi formatione, in qua sæpius oberrare solēt Grammatistæ.

¶ Ama/ doce/ audi ab amas/ doces/ audis. ablata s/ litera. Lege a legis. ablata s litera. et i/ in e/ versa. Dicimus tamen fac/ duc/ fer. &c. vt patebit. In tertia persona presentis imperatiui amet ab amo/ o versa in et. legat a lego/ o versa in at/ doceat. audiat ab doceo. audio/ o versa in at. Prima pluralis a tertia singulari/ t litera versa in mus. vt amemus/ doceamus/ legamus/ audiamus. que etiam sunt voces futuri optatiui. Tertia pluralis a tertia singulari/ n litera ante t/ interposita. vt ament/ doceāt/ legant/ audiant. Secunda pluralis a secunda singulari/ addita te/ vt amate/ docete/ audite. Legite tamen a lege. e/ in i/ versa. Prima et tertia futuri a secunda presentis imperatiui/ addita to syllaba. vt amato/ doceto/ audito. Legito tamen a lege. e/ in i/ versa. Secunda pluralis a secunda singulari/ addita te syllaba. vt amatote/ docetote/ legitote/ auditote. Tertia pluralis a tertia presentis indicatiui/ addita o/ litera vt amanto/ docento/ legunto/ audiunto. Antiqua sunt amentote/ legitote/ auditote. apud doctos.

¶ De formatione impatiui modi passiuę vocis.

¶ Scd̄a p̄ntis ipatiui passiui formaт a scd̄a actiui/ addita re syllaba. vt amare/ do

cere/legere/audire.q̄ eedē fiunt voces infinitiui actiue vocis. Tertia taʒ singularis q̄ꝫ pluralis fiūt a tertijs actiuorū/addita ur. vt ametur. amentur. doceā/doceantur. legatur/legantur. audiatur/audiantur. Prima plr̄alis a prima actiuorū s in er versa vt amemur/doceamur/legamur/audiamur. Secūda plr̄alis a scd̄a plr̄alis actiuorum/ te versa i mini. vt amamini/docemini/legimini/audimini. Scd̄a et tertia futuri passiui a scd̄a et tertia actiui addita r lr̄a. vt amator/docetor/legitor/auditor. Prima pluralis futuri/eadem cum presenti. Secunda pluralis a secunda presentis. i. finali versa in or. vt/amaminor/legiminor/audiminor.

¶De defectiuis verbis & anomalis,

Confit confieri. suffit suffire leguntur.
Defit defieri tantum sic infit in vsu.

¶Confit/confieri. ꝑ cōficitur cōfici. et suffit/suffire ꝑ suffumigo in vsu sunt apud autores. Macrobius. Oportet diem qui ex quadrantibus confit intercallere. Uirgili⁹ quarto. Confieri possit paucis aduerte docebo. Idem. At suffire thymo ceraq; incidere manes. ¶Defit/et defieri pro deest/et deesse. Et infit/pro dicere incipit. et pro incipit in vsu reperiuntur in reliquis vocibus deficiunt apud recentiores. Uirgili⁹. Lac mihi non estate nouum nec frigore defit. Terentius in Hecy. Nihil apud me tibi fieri patiar. Priscianus dicit defio in loco passiui deficio habere/sed sine teste. Liuius libro primo. Tum ita Tullius infit. id est/dicere incipit. — Confit. Defit.

Ista forem, res, ret, rent. cum sibi compositiuis,
Sunt optatiui, coniunctiui quoq; voces.
Infinitiui fore temporis estq; futuri.

¶Composita a forem sunt ista. afforem. i. adessem. Conforem. i. simul essem. Uirgili⁹. Atq; vtinam rex ille afforet Aeneas. Terentius. Spero confore. i. conuenire/vel concordes esse/vel simul fore. Defore. defuturum esse. Sillius. promittitq; viris nulli se defore testem. Profore. i. prodesse. Horatius Que nocuere sequar/fugiam que profore credam. Abfore i. absuturum esse. Ouidius. Sumitur tamen aliquando forem ꝑ essem. et similiter sua composita. — Forem. Afforem. Conforem. Defore. Profore. Abfore.

Faxo dat faxis faxit, pluraleq; faxint.
(.i. indicatiui. .f. temporis.)
Pro faciam/primi estq; modi vox vlla futuri,
Sic faxim flectes optatiuiq; futuro,
Dic subiunctiui præsenti tempore faxim.

¶Terentius. Faxo iam hic aderit. i. faciam. Liuius. Quod faxitis deum volo fortunare. Cicero de senectute. Nemo me lachrymis decoret ne funera faxit. Terenti⁹ in Heau. Utinam dij ita faxint. Plautus. Uerbum caue faxis. — Faxo.

Flecte modi primi sic optantisq; futuro.
Ausim sic ausis ausit tantum simul ausint.

¶Liuius libro primo. Nec si sciam dicere ausim. i. audebo. Festus dicit ausis/pro audeas. Ouidius meta. vj. Et nihil est quod non inopino captus amore ausit. — Ausim. Ausis.

Præsenti salue & saluete modi imperialis,
Salueto flectas & saluetote futuro:
Infinitiui præsens saluere dabitq;.
Atq; modo simili variabis aue valeq;,
Saluebis Cicero. valeant Terentius inquit.

¶Cicero ad Atticū. Saluebis a meo Cicerone. Lectū est apud antiquos salueo salueat et salueant, vt Plautus in truculento. Terent. Ualeant qui inter nos dissidium — Salueo.

Aue. Uale. Salue. volunt. Idem. Jubeo te saluere. Dicimus aue ipsi venientes/etiam aduenienti. Dicimus vale/et aliquando salue recedenti. Et dicitur aue ab aueo/aues. i. cupio/ꝛ premium a cupitate gaudeo. vt sit aue gaude/et letare. Non autem dicitur ab a. i. sine/ et interiectione veh. vt barbari quidam censent. Martialis. Jam satis est non vis apher auere vale. Idem Mane tibi pro me dicet auere liber.

Aio. Præsenti aio & ais, simul ait format & aiunt.
Imperfecto aiebam cum socijs, & aisti.
Perfecto, vel aisti. ai modo & imperitanti.
Optatiui aias iat iamus, iantq; futuro.
Aiens participi. sed cætera non parit vsus.

Gellius libro decimo sexto. Siue aias/siue neges/herebis in captione. Augustin' dixit aisti/et aistis. Uos adijcientes in malo aistis. Plautus. Uel ai/vel nega. Cicero de filio bono. Quasi ego curem quod ille aiat/aut neget. Priscianus aiamus dixit libro primo construc. Sabellicus arbitratur legendum esse apud Catellum. aite pro dicite. Apuleius sexto Methamorphose. Sic aiens crystallo dedolatum vasculū tradidit. Cicero in Topi. Contraria aientibus inquit.

Cedo. Præsenti tantum cedo dic, cedite imperitantis.

Cedo cuius prima corripitur est vox tantum imperatiui pro dic/vl' da. format cedite. pro dicite/vel date. Terentius in Eunu. Quid factum est/cedo. Idem in Phor. Tu mihi argentum cedo. Cedite rarius. nisi apud Plautum: pro quo vetustissimi cette protulerūt teste Marcello. Ennius in Medea. Saluete optima corpora/cete manus vestras measq; accipite.

Flecte diunt pro dent optatiuiq; futuro.

Diunt poeticum. vox sola futura optatiui/a quo perduint. apud Terentium non rarum. Dij tibi exitum duint. In Andr. Et in Eunu. Ut omnes dij deęq; perduint.

Gignit ouat vel ouans & ouatio cætera raro.
Et licet aduerbum visum, verbum dat amabo.

Ouat. Ouans. Ouatio. Ouo/ouas. Amabo. Ouat/ Phocas solum ponit tertie persone defectiuum/cuius participium ouans/ et verbale ouatio. i. paruus triumphus. reliqua parum sunt in vsu. Licet aliqui dicunt. Ouo/ouas/ouat. ꝛc̃. Parce tamen vtendum est quod apud autores rarū. Ouat id est/letatur. gaudium vociferando/vel canendo monstrat. Amabo (autore Nimit ta) integrum est: quia deducitur ab amo. amas. Nec est proprium aduerbium/vel interiectio/licet vtriusq; vice blandiendi fungi videatur. Regit enim post se accusatiuum casum. vt amo. et penultimam producit semper. Comicis valde familiare. Cicero libro secundo epistolarum. Amabo te cura/et cogita.

Quattuor hęc odi memini cœpi quoq; noui.
i. indicatiui.
Pręterito primi variato modi reliquisq;,
Temporibus ductis ab eo: sensum retinebunt.
Voceq; præteriti: præsentis præteritiq;.
Flecte memento modiq; futuro: tote secundi.
A cœpi cœptus deducitur: osus ab odi.

Odi. Odi. i. odio psequor. frequēs (odio/is. rarius apud Ethnicos) fm q̄sdā vox est preteri-

teriti et sensum habet presentis imperfecti et preteriti.i.odio/odiebam/odiui/et in=
de osus/osurus/et osor. Cicero tamen odio/odis.est vsus libro de Oratore. Aut odi=
ant/aut diligant. Seneca de virtu. Neminem odias. Hierony. in Psal. Odiui omnez
viam iniquitatis. Ab osus participio perosus/et exosus. quorum verba exodi/et po Osus. Perosus
di exoluerunt. Plautus. Inimicos osa sum. Uirg. Si nondum exosus ad vnum Tro= Exosus.
anos. Naso. Ille perosus op[illegible]s. ¶ Coepi cum oe diphthōgo a coepio antiquo. pro in
cipio quod apud antiquos in vsu erat. Teren. in Adel. Sex totis mensibus obsecisse
quam hic coeperet. Ca. Coepiam seditiosa verba loqui. Nunc preterito eius pro p̄= Coepi.
senti vtimus cum deductis. Coeperam/perim/pissem/ro/pisse coeptum ire. et coep=
tum/ti quod est principium. Ouidius. Dij coeptis aspirate meis. Caepi cum ae di= Caepi.
ph:hongo est preteritum solum a capio. Unde captus participium. sed a Caepi/cae
ptus.

Quęsumus a quęso, sed quęsit quęsere raro.

¶ Queso vox presentis indicatiui dat solum quesumus. pro rogo/et rogamus. cete= Queso.
ra exoluerunt. Politianus per i/quesimus scribit. Olim eniz integrum fuit. queso sis:
quesiui/quesitum/et quesum. autor est Niniuita. Infinitiuum quesere.

Inquio siue inquam prȩsenti quis quit suntq;,
Perfecto inquisti simul inquit: sicq; futuro,
Format ies vel iet, modo & inque, iatq; secundo,
Inquiat optantis tantum deflecte futuro:
Participans dat iens/nec in vsu plura reperta.

¶ Cicero de se. Ne inquit et inquiam sepius interponerētur. Cice. de Ora. li ij. An=
cupari verba oportebit/inquio vt ea q̄ sunt frigidiora vitem⁹. Persius. Hoc iuuat h̄
inquis/feto ouisq̄ facit olerum. Iuuen. Quādo artib⁹ inq̄t honestis. Cice. in Uerez.
Ubi sunt Phamphile inquiūt scyphi. Idē. ij. de ora. Tu vero inq̄sti molest⁹ non eris.
Inquies inquiet. Inquam apud Boetiū frequenter occurrent. Inquam etiam inter
dum sig̃t dixi. Teren. Ab te emittere inuitum eam inque. Cice. in. iiij. ad herē. Quid
enim tibi vis aliquis inquiat. Plautus in Aululario. Ita dij faxint/inquito.

Sodes pro si audes. capesis sic/pro cape si vis,
Sultis/si vultis, sis si vis. iunge apage(&)sis.
Pro remoue si vis: voces sunt imperitantis.

¶ His defectiuis vtūtur poete/et comici p̄sertim. & iterdū alij ad vitandū arrogā=
tiā/cū superbū foret maiorib⁹ imperare. Et qr crebra sunt/nō opus erit testimonijs
Apagesis peñ. cor. sig̃t abduc. vt remoue si vis fm Niniuitā. caue si vis. Apulei⁹ Apa
gesis iam cruentos deos. Metri causa interpositi/et/syllabicon per Temesim.

Noctescit/ningit/lucessit/sicq; diescit.
Atq; gelat ternæ hęc impersonalia vocis.

¶ Hec impersonalia (autore Phoca) carent futuro imperatiui/gerundijs/et parti=
cipijs.

¶ Annotatio.

¶ Explicit/et expliciunt. solus Alexander ponit que a probis autoribus censentur
barbara. Nam latini dicunt. Liber est explicitus/aut finitur. Martia. in Apophore
tis. Uersibus explicitum est omne duobus opus.

¶ Annotatio de antiquis.

¶ Si quis omnē antiquitatē diligenter p̄scrutari vellet multo plura inueniret ano=
mala et ecl[illegible]tica. Ut excessis/pro excedas. irritassis/pro irrites. prohibessis/p pro=
hibeas. locassis/pro locaueris. duas/pro des. creduis/pro credas. supplicassis/p supe
plices. negassis/pro neges. taxis/pro tangas. adassint/p adigant sine numero id ge=
nus alia. sunt apud Plau. et vetustissimos. vt vixet p veniat. Plau. Dij te seruassint

Idem. Id Iuppiter prohibescit. Teren. Caue quoque ex isthoc excessis loco pro excedas. Uarro. Caue meum taxis librum. Que omnia sunt fugienda nobis.

Dor der for furo fer / simplex nunc abdicat vsus.

¶ Hec simplicia dor et der passiuũ a do das: for faris. furo. i. insano: fer a for faris in coniunctiuo non sunt in vsu: sed in cõpositione vsitantur: vt pessundor: affor.

¶ De verbis apocopen patientibus.

Dic duc & fer / dico duco facio fert.

Donant cum natis. facio formant fice nata.

¶ Hec quattuor verba patiuntur apocopẽ in scda singulari imperatiui modi tñ nã in plurali integrã seruant formã: vt a dic dicite. duc ducite. fac facite: excepto hoc verbo fer a fero qd facit ferte. Similiter eorum cõposita eandẽ apocopen patiũtur: vt adduc adducite / pter a facio cõposita que integrã seruãt formã: vt efficio / effice: cõfice.

¶ De verbis syncopen patientibus.

vt amaui.

Verbis quæ primi flexus ui præterito dant.

vt amasti pro amauisti. vt amastis pro amauistis.

Præterito numeri persona vtriusq; secunda.

vt amarunt pro amauerunt.

(Vi dempto) & terna plurali syncopa fiat.

vt amaram / amassem / amarim / amaro / amasse. in omnibus personis.

Temporibus reliquis ab eo ductis fit vbiuis.

vt cupiui / audiui.

Verbis quę terni aut quarti iui pręterito dant

vt cupij / audij. in oibus personis vtriusque numerj.

Preterito (subtracto u) syncopa fiet vbiq;.

cupiueram. issem. rim. ro. isse. audieram / issem / erim / ero / isse.

Temporibus cunctis ab eo reliquis quoq; ductis.

triui. siui.

Syncopa non fiet quando bissyllaba vox est.

a scio. a noui. a flo. fleo.

Ni scisti nosti flasti flesti, tamen isti.

Martialis. Equora per scylle magnus comes exules isti.

Pro iuisti legitur, dixti generis reliqua eius.

Teren. Hui dixti pulcre.

Quandoq; inuenies vsurpauisse poetas.

¶ De verbis anomalis.

¶ Uerbum anomalũ vel anorme / est qd cõtra aliorũ regulã formatur. vt Sum / es / fui.
Sum sic declinatur / Sum es est: plurali sum⁹ estis sunt. Impfecto erã eras. &c. Perfe-
cto fui fuisti. &c. cũ ductis fuerã erim / issem / ero / isse: habet preteritũ ab antiquissimo
Fuo. verbo fuo / is. i. sum es. Cui⁹ adhuc aliqua reperiunt apd Plau. et ipsum etiã. Uir. enei.
xj. Tros rutulusue fuat nullo discrimine habebo. Plau. in am. Ne quisque tam audax
fuat homo. Idẽ in cap. Caueto si iratus fuas. Futuro ero eris. &c. Impatiuo mõ sis /
vel es sit. Plurali simus sitis vel estis (aliqñ site) sint. Teren. in an. Bono aio es. Uir.
Sito. huc ades formose puer. Plau. in Cugu. Site mihi volentes ppitie: sz exoleuit. Futu-
ro esto. plurali sim⁹ estote sunto. Optatiuo essem esses. &c. Futuro optatiui et pñti cõ-
iunctiui sim sis. &c. Infinitiuo presenti esse. pfecti fuisse. Futuro futurus. Ens in vsu
doctorũ non a dialecticis vsitatũ. Sum caret gerũdijs et supinis. Potens nomẽ est

partici. Ab presens et absens. Cetera cōposita carēt gerūdijs/participijs/⁊ supinis.
¶ Adsum ades adest: assumus adestis adsūt. Imperfecti aderā. Perfecti adfui/ad=
fueram/adero. Imperatiuo adsis vel ades (nō assis) Sic prosum prodes prodest. ⁊c̃. Adsum.
profui. ⁊c̃. Possum potes potest possumus potestis possunt: poteram/potui/ potero.
Ueteres dicebant potessim/potessem. ⁊c̃. pro possim possem. Et potestur poteratur/
possetur: pro potest poterat posset. his ⁊ similibus scatet Plautus. Celius cū suis cō=
tēporaneis. Reliqua cōposita declinantur vt sum. ¶ Uolo vis vult. Plurali volum⁹ vul
tis volūt. Impfecto volebam bas bat. ⁊c̃. Perfecto volui/isti. ⁊c̃. cū suis deductis: vt
volueram: erim: voluissem: voluero. Futuro volam/les. Imperatiuo caret: quia volū=
tas est libera neq̧ imperari potuit. Licet Diomedes dixit volito/ tote. Alij: fac ve=
lis: nō sunt in vsu. Opta. etiā vellē/les. ⁊c̃: que voces sunt imperfectiui: subiūctiui. i.
futuro optatiui veli velis. ⁊c̃. Infinitiuo velle. Supino ⁊ gerundijs caret/ teste Pho
ca. Licet aliqui (nullo authore) dicant volitum/voliturus.
¶ Malo mauis mauult. Plurali malimus mauultis malūt. Impfecti malebā. Per= Malo.
fecti malui: cū deductis malueram: maluerim: maluissem: ro. Futuro malam/les. ⁊c̃.
Quinti. li. j. Qui grecā figurā/ nō latine sed circa reprehensionē loquetur. Impa. ca=
ret. Opta. mallē: maluerim: maluissem: malim. Cōiūcti. malim: mallē: rim: luissē: ero.
Infini. malle: maluisse. ceteris caret. Leges apud vetustissimos nō imitāda mauelī.
⁊ mauellē. Plau. in Aulu. Mori sese mauellet. Idē in Amphi. Experiri isthuc mauel=
lem. Nolo similiter inflectitur. Nolo nōuis nonuult nolumus nōuultis nolunt. Imp. Nolo.
fecto nolebam. Preterito perfecto nolui noluerā cū alijs deductis: vt noluerim: luis=
sem: ero: luisse. Futuro nolam/les. ⁊c̃. Imperatiuo noli nolite. Futuro nolito nolitote.
Optatiuo nollem/noluerim: luissem. Futuro nolim. Coniunctiuo nolim: nollem: erim
luisse: ero. Infini. nolle: noluisse: reliqua nō sūt in vsu. ¶ Fio/is (. i. efficior) fis fit. in mo=
re quarte cōiugationis irregulariter tamen. Preterito factus sum cū deductis tem=
poribus. Impatiuo caret: vel sm quosdam mutuatur a futuro optatiui fias fiat. ⁊c̃.
Nā fi fite ⁊ fitote raro (nisi apud antiquos) leguntur. vt apd Plautū et Catonē. Uete
res fitur et facitur et facessetur et alia multa dixere (vt probat Priscianus) que exo=
leuerunt: in reliquis fio per quartam coniugationē declinatur.
¶ Eo et queo per quartā cōiugationē et nihil anomalum habēt/nisi ibā/quibā/ibo/ Eo. Queo
quibo: et in quibusdā tēporibus: vt psonis secūdā vocalē pro tertia: vt Eo is it: plurali
imus itis eunt. Imperfecti ibā. Perfecti iui: cū alijs deductis: iueram: issem: rim: ro:
isse. Futuro eam/ies/iet. ⁊c̃. sed vsitatius ibo bis. ⁊c̃ Quanq̧ antiqui illud futurum/
in ibo enunciauere: iam tamen exoleuit: nisi in ibo et quibo. Cecilius. audibis male
si male dicis mihi. Proper. Lenibunt tacito vulnera nostra sono. Apud Plautum est
frequens. Impatiuo I eat eamus ite eant. Futuro ito eamus itote eunto. Opta. irē
iuerim: iuissem eam. Cōiūc. eā: irē: iuerim: iuissē: iuero. Infinitiuo ire: iuisse: iturū esse
Gerundia eundi do dū. Supi. itum/itu. Participia iens iturus. Sic ⁊ queo varia=
tur. Cuius gerundia nō legimus: sed nec a veneo participia.
¶ Edo es est. In plurali edimus editis edunt. Edebā: edi: ederā: edā: Impatiuo es vel Edo / es: vl' ede
ede edat: plurali edam⁹ este vel edite edāt. Futuro esto vel edito. pluraliter edam⁹ esto=
te vel editote/edunto vel tote. Opt. ēm: ederim: edissem edam. Cōiunc. edam: ēm:
ederim: edissem: edero. Infi. esse: edisse esurū esse. Gerū. edendi/do/dū. Supi. esum: su
edit dr. Cōposita eius candē sequūt formā sm quosdā: vt comedo comes comest. Ex=
edo exes exest. Uirgi. iiij. Eneid. Quid delubra iuuāt: est mollis flāma medullas: est
pro edit. idē in Geor. Ut mala culmos esset rubigo: es ⁊ pro comederet. Plau. in mili
te. Es/bibe: es. i. comede. Mar. Si vis esse satur/nrm potes ē papā. Oui. de ponto
Estur vt occulta vitiata putredine nauis. Plau. veniat senex quē absentē comes. Ci
ce. p hortē q̄ seue ipse comest. Idē. Egritudo lacerat et exest mentē. Ply. Comesse fe=
tus suib⁹ nō est proditū. Cice. p sertio. ⁊ bona solus comesset. Idem. L. Flacco. quasi Estur.
bona comesse Rome nō liceret. Apd veteres edo regulariter declinabat. teste Seruio Comest.
sup illud enei. Nō media de gēte phrygū excedisse/nephandis. vbi etiā dr: es a sum/ Exest.
corripi/ab edo produci. hiero. in sacris quoq̧ vetustā cōiugationē imitat: vt in illo.
q̄s plātat vineā et de fructu ei⁹ nō edit. alibi. Uincēti dabo edere de ligno vite. Ser=
uio consentit Diomedes: vn̄ meli⁹: comedo comes/q̧ comedo comedis.

¶ De ijs q̄ in prima psona dupliciter efferūtur et idem significat.

to be harde.
to make harde. cōiugationis. vt dureo/denseo.
Sunt duro & denso primæ/per eoq; secundę.
.s. passiua.
Sunt primę actiua hæc, quando sunt neutra secundæ.
.i. cōgrego. .s. cōiugationis. to vnyte/or knyt togyder.
Est vno primæ, sed crebrius vnio quartæ.

¶De verbis tā primę q̄ tertię cōiugationis in prima perso na confusis/in significatione diuersis.

Primi nunc flexus sunt isthęc/nunc quoq; terni.
laa(to call) das(to cōmaunde) las(to cōmaunde) ras(to loke) das(to laye a groūd werke)
lis(to dryue) dꝫ(to ete/or chue) lis(to dryue) rꝫ(to sowe) dis(to powre)
Appello mando compello sic sero fundo.
to saye. to dedycate. to wyll.
Dic dico dicis/dico sicq; dicas: volo visq;.
to flye. to bequethe. to rede.
Dic volo sicq; volas: lego legas: lego gisq;.
Esto lauo primę, ternæ quandoq; repertum.
Dic pinso pinsis: legitur pinsas quoq; raro.

Lauo. ¶Lauo olim erat terne. Horati⁹. Phebe qui tāto lauis amne crines. Idem. Ora manusq; tua lauimus Feronia lympha. Similiter pinso nunc tertie. olim erat prime. Calphurnius. Dicitur et nigrum pinsare legumine panem.

to swage. to cut/to kyll/to bete/to gyue place.
Sedo per s/primæ cędo per c/quoq; ternæ.

¶De ijs quę sunt tam secundę q̄ tertiæ coniugationis.

Nunc terni flexus, nunc sunt hæc verba secundæ.
et tergeo. caueo. strideo. fulgeo. to be hote.
Tergo cauo strido sic fulgo ferbeo ferbo.
conniueo. excelleo. sorbeo. oleo. frigeo.
Conniuo excello sorbo iungas olo frigo.
Vngo deflectes vngis simul vnguo dat vnguis.

¶De ijs quæ confusum habent præteritum.

Pręteritum retinent confusum quę comitantur.
Pasco pauet paui dant, cresco cernoq; creui.
Pendeo pendo pependi, tendeo tendo tetendi.
Mulceo mulgeo mulsi, luceo lugeo luxi.
Vult acet ac acuit acui, pateo patiorq;.
Et pandor passus, frigo quoq; frigeo frixi.
Versus formabunt ambo, verror quoq; vertor.

¶F 3 N 3 S

¶Lōdini in ędib⁹ VVinādi de VVorde. xxix. supra sesquimillesimū nostrę redēptiōis anno, Ad Cal. Septemb.